



**Diagnoza  
lokalnych zasobów  
i potrzeb w zakresie usług  
społecznych dla gminy  
Nowa Sucha**

**Mazowsze.**  
serce Polski



Fundusze Europejskie  
dla Rozwoju Społecznego



Rzeczpospolita  
Polska

Dofinansowane przez  
Unię Europejską



**Łączymy**



**Aktywizujemy**



**Wspieramy**

Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej

- 00-844 Warszawa, ul. Grzybowska 80/82
- tel. 22 376 85 00, e-mail: [mcps@mcps.com.pl](mailto:mcps@mcps.com.pl)
- [www.mcps.com.pl](http://www.mcps.com.pl)

Dokument wytworzono w okresie wrzesień 2024 – styczeń 2025 r.

Opracowanie: IBC Advisory Spółka Akcyjna oraz Centrum Badań Marketingowych Indicator Sp. z o.o.

# SPIS TREŚCI



<b>Wykaz używanych pojęć i skrótów .....</b>	<b>5</b>
<b>Wprowadzenie.....</b>	<b>7</b>
<b>Najważniejsze wnioski .....</b>	<b>9</b>
I. Demografia .....	9
II. Sytuacja gospodarcza gminy .....	9
III. Lokalne zasoby usług społecznych .....	9
IV. Pomoc społeczna .....	9
V. Charakterystyka usług społecznych dla osób starszych w Gminie Nowa Sucha w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	10
VI. Charakterystyka usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami w Gminie Nowa Sucha w świetle danych zastanych i badań ankietowych .....	11
VII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności w Gminie Nowa Sucha w świetle danych zastanych i badań ankietowych .....	12
VIII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w Gminie Nowa Sucha w świetle danych zastanych i badań ankietowych .....	12
IX. Charakterystyka usług społecznych dla rodzin z dziećmi w Gminie Nowa Sucha w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	13
X. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie Nowa Sucha w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji .....	14
<b>Rozdział I Diagnoza lokalnych zasobów gminy Nowa Sucha w zakresie usług społecznych w świetle analizy Danych zastanych .....</b>	<b>16</b>
I. Analiza sytuacji społecznej i demograficznej .....	16
II. Analiza lokalnych zasobów usług społecznych .....	18
III. Analiza świadczonych usług społecznych .....	19
<b>Rozdział II Diagnoza usług społecznych – wnioski z badania ankietowego mieszkańców gminy Nowa Sucha .....</b>	<b>24</b>
I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej .....	24
II. Opinie o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie w pięciu grupach beneficjentów.....	26
<b>Rozdział III Diagnoza usług społecznych – wnioski z badania ankietowego instytucji świadczących usługi społeczne w gminie Nowa Sucha .....</b>	<b>47</b>
I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej .....	47
II. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji .....	49
III. Analiza usług społecznych prowadzonych dla poszczególnych grup beneficjentów w badanych instytucjach, ich problemy w rozwoju i gotowości do świadczenia usług społecznych .....	50
IV. Opinie przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji .....	53

V. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS) .....	54
VI. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie gminy .....	55
<b>Spis tabel.....</b>	<b>57</b>
<b>Spis wykresów .....</b>	<b>58</b>

# WYKAZ UŻYWANYCH POJĘĆ I SKRÓTÓW

**CAPI** – wywiad bezpośredni (ang. Computer Assisted Personal Interview).

**CAWI** – ankieta online (ang. Computer Assisted Web Interview).

**CATI** – wywiad telefoniczny (ang. Computer-Assisted Telephone Interviewing).

**CUS** – Centrum Usług Społecznych.

**Deinstytucjonalizacja** – rozumiana nie tyle jako dążenie do zamknięcia zakładów opieki długoterminowej, ale jako proces rozwoju usług społecznych na poziomie rodziny i lokalnej społeczności, który miałby umożliwić pozostawanie przez osobę potrzebującą pomocy jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania.

**Diagnoza** – Diagnoza lokalnych zasobów i potrzeb w zakresie usług społecznych na Mazowszu.

**DPS** – Dom Pomocy Społecznej.

**EFS** – Europejski Fundusz Społeczny.

**FEPŻ** – Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową.

**Gmina** – podstawowa jednostka samorządu terytorialnego w Polsce, odpowiedzialna za lokalne sprawy publiczne. Jest najmniejszym szczeblem administracji publicznej, obejmującym obszar jednej lub kilku miejscowości.

**GUS** - Główny Urząd Statystyczny.

**JOPS** – Jednostka Organizacyjna Pomocy Społecznej.

**LPDI** - Lokalny Plan Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych

**MCPS** – Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej.

**MGOPS** – Miejsko Gminny Ośrodek pomocy Społecznej.

**NGO** – organizacja pozarządowa (ang. Non-Governmental Organisations).

**NSP** – Narodowy Spis Powszechny.

**OPS** – Ośrodek Pomocy Społecznej.

**Osoba w wieku poprodukcyjnym** – zaczyna się po 60 roku życia dla kobiet i po 65 roku życia dla mężczyzn, zgodnie z ustawowym wiekiem emerytalnym.

**Osoba w wieku produkcyjnym** – przedział wiekowy obejmuje osoby od 18 do 60 lat dla kobiet i od 18 do 65 lat dla mężczyzn.

**Osoba w wieku przedprodukcyjnym** – osoba, która jeszcze nie osiągnęła wieku, w którym może podjąć pracę zawodową i w związku z tym nie uczestniczy w rynku pracy.

**OZPS** – Ocena Zasobów Pomocy Społecznej.

**Przemoc domowa** – formy fizycznej, psychicznej, seksualnej, ekonomicznej lub emocjonalnej agresji stosowanej w relacjach rodzinnych lub bliskich, gdzie jedna osoba lub grupa osób sprawuje kontrolę nad inną.

**Przyrost naturalny** – różnica między liczbą urodzeń a liczbą zgonów na danym obszarze w określonym czasie, zazwyczaj w ciągu roku. Jest jednym z podstawowych wskaźników demograficznych służących do oceny czy populacja danego kraju lub regionu rośnie, maleje, czy pozostaje na stabilnym poziomie.

**REGON** – Krajowy Rejestr Urzędowy Podmiotów Gospodarki Narodowej.

**Usługi społeczne** – działania i programy realizowane przez państwo, samorządy lokalne lub organizacje pozarządowe, mające na celu wspieranie dobrostanu społecznego i zaspokajanie podstawowych potrzeb obywateli. Ich głównym celem jest pomoc osobom, które z różnych powodów (np. ekonomicznych, zdrowotnych, społecznych) nie są w stanie samodzielnie zadbać o siebie lub poprawić swojej sytuacji życiowej.

# WPROWADZENIE

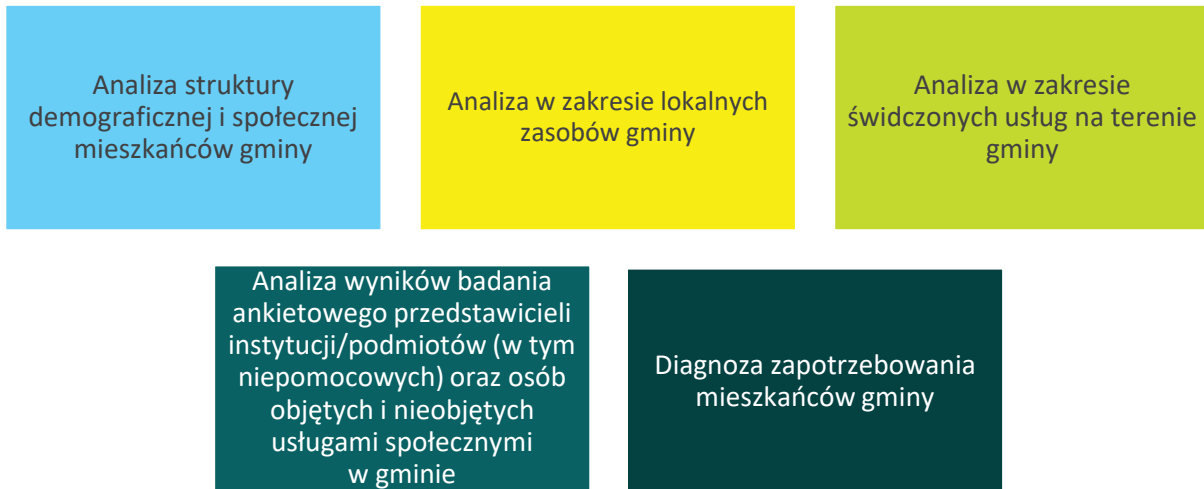
Organizowanie usług społecznych, obok polityki zabezpieczenia dochodu są współcześnie najważniejszym komponentem polityk publicznych państwa w zakresie realizowanej polityki społecznej. Stanowią one odpowiedź na wyzwania społeczne i powiązane są z potrzebami wynikającymi z takich procesów jak: zmiany demograficzne i starzenie się społeczeństwa, zmiany w strukturze rodzin, przeobrażenia rynku pracy, wzrost liczby osób o szczególnych potrzebach i z niepełnosprawnością, ryzyka socjalne, kryzysy personalne i rodzinne, a także zapotrzebowanie na kompetencje i kwalifikacje.

W jednostkach samorządu terytorialnego rozwój usług społecznych, powinien wspierać proces deinstytucjonalizacji rozumiany nie tyle jako dążenie do zamknięcia zakładów opieki całodobowej, ale jako proces rozwoju usług społecznych na poziomie rodziny i lokalnej społeczności, który miałby umożliwić pozostawanie przez osobę potrzebującą pomocy jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania. Zmiany w zakresie DI będą następowały w pierwszej kolejności poprzez uruchamianie nowych usług i nowych miejsc świadczenia usług w tzw. środowisku, tak by zapełnić obecnie istniejącą lukę pomiędzy opieką domową a instytucjonalną opieką całodobową.

Aby sprostać wyzwaniom związanym z rozwojem usług społecznych i deinstytucjonalizacji na poziomie gmin i powiatów, niezbędne jest przygotowanie Lokalnych Planów Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych (LPDI). Jednym z elementów LPDI jest dokonanie pogłębionej diagnozy stanu istniejącego i potrzeb społeczności lokalnej co do zakresu oraz form funkcjonowania i rozwoju usług społecznych.

Dlatego też głównym celem „Diagnozy lokalnych zasobów i potrzeb w zakresie usług społecznych w województwie mazowieckim” (zwanej dalej Diagnozą) jest kompleksowa ocena stanu i potrzeb sektora usług społecznych w gminach i powiatach Mazowsza. Diagnoza zawiera analizę obecnych zasobów oraz ocenę potrzeb mieszkańców województwa, szczególnie w kontekście opieki nad osobami starszymi, z niepełnosprawnościami, bezdomnymi, w kryzysie zdrowia psychicznego oraz dla rodzin z dziećmi w tym z dziećmi z niepełnosprawnościami. Niniejszy dokument stanowi raport częściowy z Diagnozy i dotyczy gminy wiejskiej Nowa Sucha w powiecie sochaczewskim. Diagnoza składała się z 5 głównych komponentów badawczych. Tworzą one pełny obraz sytuacji w zakresie zasobów i potrzeb sektora usług społecznych w gminie Nowa Sucha oraz przedstawiają analizę zasobów i potrzeb kadrowych instytucji w tej jednostce samorządu terytorialnego.

Rysunek 1. Komponenty badawcze diagnozy.



Źródło: Opracowanie własne IBC.

# NAJWAŻNIEJSZE WNIOSKI

## I. Demografia

Gminę Nowa Sucha zamieszkiwało na koniec 2023 roku 6 853 osoby z czego 3 466 to kobiety, a 3 387 to mężczyźni. Spośród ogółu mieszkańców odnotowano: 1 447 mieszkańców to osoby w wieku przedprodukcyjnym, 4 046 mieszkańców to osoby w wieku produkcyjnym, 1 360 mieszkańców to osoby w wieku poprodukcyjnym.

## II. Sytuacja gospodarcza gminy

Z uzyskanych danych dotyczących sytuacji gospodarczej gminy wynika, że dochody gminy per capita są niższe od średniej powiatowej i wojewódzkiej. Liczba zarejestrowanych w systemie REGON podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców jest niższa od wskaźnika dla powiatu i województwa.

## III. Lokalne zasoby usług społecznych

Na terenie gminy w maju 2024 r. było zarejestrowanych 17 organizacji pozarządowych w tym 5 Kół Gospodyń Wiejskich.

W przypadku placówek niepomocowych w gminie funkcjonują: gminna biblioteka publiczna, gminny ośrodek kultury, placówka ochrony zdrowia.

W gminie Nowa Sucha zlokalizowane są następujące gminne i powiatowe placówki wsparcia (w tym jednostki organizacyjne pomocy społecznej): gminny ośrodek pomocy społecznej, Klub seniora.

W ramach projektów gmina oferuje także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę opieki wytchnieniowej oraz asystentury osobistej.

## IV. Pomoc społeczna

Struktura pomocy społecznej udzielanej przez OPS w Gminie Nowa Sucha pokazuje, że dominującą formą wsparcia są świadczenia niepieniężne. W 2023 r. ze świadczeń w tej formie skorzystało 30 osób. W tym samym okresie świadczenia w formie niepieniężnej otrzymały 52 osoby. W ramach struktury otrzymanych świadczeń pomocy społecznej pomoc uzyskiwały w przeważającej części kobiety i osoby w wieku przedprodukcyjnym.

Wśród głównych powodów przyznawania pomocy społecznej przez OPS w Gminie Nowa Sucha w 2023 r. należy wymienić następujące: ubóstwo (28 rodzin), niepełnosprawność (16 rodzin),

bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego (13 rodzin), bezrobocie (12 rodzin), długotrwałą lub ciężką chorobę (11 rodzin).

W 2023 roku w gminie Nowa Sucha przeprowadzono 116 wywiadów środowiskowych, którymi objęto 130 rodzin, liczących łącznie 335 osób. Praca socjalna została skierowana do 119 rodzin, w których znajdowało się łącznie 292 osoby. W tym samym roku zawarto 1 kontrakt socjalny.

## V. Charakterystyka usług społecznych dla osób starszych w Gminie Nowa Sucha w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Na terenie gminy liczba osób starszych wynosiła 1 360, co stanowiło 19,85% ogółu mieszkańców. Pomocą społeczną objętych zostało 18 rodzin spośród osób starszych z czego 8 z nich było jednoosobowych. W sumie udzielone wsparcie dotyczyło 35 członków tych rodzin, co stanowi 0,51% ogółu mieszkańców gminy.

Na terenie gminy funkcjonuje placówka wsparcia dla osób starszych i jest to: Klub seniora.

Opinie badanych mieszkańców co do oceny wsparcia osób starszych przez gminę są podzielone. Beneficjenci usług społecznych częściej oceniają, że gmina źle wspiera osoby starsze (23% ankietowanych) aniżeli dobrze wspiera (20% ankietowanych). Z kolei mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych mają odmienne zdanie (21% źle wspiera do 44% dobrze wspiera).

Wśród ankietowanych przeważa zdanie, że usługi społeczne dla osób starszych na terenie gminy Nowa Sucha są niewystarczające (33% beneficjenci usług społecznych, 32% niekorzystający z nich).

Wśród ankietowanych przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób starszych na terenie gminy Nowa Sucha jest trudne (50% beneficjenci usług społecznych, 46% niekorzystający z nich).

Z analizy formularzy badawczych najczęściej osoby starsze w ciągu ostatnich 3 lat korzystały w gminie Nowa Sucha z następujących usług:

- usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania organizowanych przez gminę
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służących ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- teleopieki.

W opinii mieszkańców gminy Nowa Sucha najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób starszych to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- dzienne ośrodki wsparcia
- całodobowe, stacjonarne ośrodki wsparcia

- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu).

## VI. Charakterystyka usług społecznych dla **osób z niepełnosprawnościami** w Gminie Nowa Sucha w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Według NSP w gminie Nowa Sucha zamieszkiwało 963 osób z niepełnosprawnościami. W 2023 roku, niepełnosprawność członka rodziny była powodem, dla którego wsparcie z pomocy społecznej otrzymało 16 rodzin zamieszkujących gminę Nowa Sucha, w których żyły łącznie 44 osoby.

W ramach projektów gmina oferuje także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę opieki wytchnieniowej oraz asystentury osobistej.

Ocena respondentów z gminy Nowa Sucha dotycząca wsparcia osób z niepełnosprawnościami jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej wskazują, że gmina źle wspiera (31% ankietowanych) osoby z niepełnosprawnościami aniżeli dobrze wspiera (17% ankietowanych). Z kolei mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych mają odmienne zdanie (15% źle wspiera do 38% dobrze wspiera).

Pośród badanych mieszkańców przeważa opinia o tym, że usługi oferowane przez gminę Nowa Sucha dla osób z niepełnosprawnościami są niewystarczające (36% beneficjenci usług społecznych, 39% niekorzystający z nich).

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami na terenie gminy Nowa Sucha jest trudne (47% beneficjenci usług społecznych, 43% niekorzystający z nich).

Ankietowani uznali, że najczęściej osoby z niepełnosprawnościami w ciągu ostatnich 3 lat korzystali z następujących usług:

- opieki w domu organizowanej przez gminę
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służących ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- teleopieki
- wsparcia w postaci dodatkowych usług np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnościami.

W opinii mieszkańców gminy Nowa Sucha najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- wsparcie w postaci dodatkowych usług np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)

- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- działania rehabilitacyjne.

## VII. Charakterystyka usług społecznych dla **osób w kryzysie bezdomności** w Gminie Nowa Sucha w świetle danych zastanych i badań ankietowych

W roku 2023 bezdomność była przyczyną udzielenia pomocy społecznej 2 rodzinom, obejmującym 2 osoby, co stanowi 0,03% populacji.

Opinie dotyczące wspierania osób w kryzysie bezdomności przez mieszkańców gminy Nowa Sucha są podzielone. Beneficjenci usług społecznych częściej wskazują, że gmina źle wspiera osoby w kryzysie bezdomności (23% ankietowanych) aniżeli dobrze (20% ankietowanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych mają odmienne zdanie (26% źle wspiera, 35% dobrze wspiera).

Ankietowani wskazali także, że usługi oferowane osobom w kryzysie bezdomności przez gminę Nowa Sucha są niewystarczające (30% beneficjenci usług społecznych, 37% niekorzystający z nich).

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności na terenie gminy Nowa Sucha jest trudne (41% beneficjenci usług społecznych, 50% niekorzystający z nich).

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej osoby w kryzysie bezdomności z terenu gminy Nowa Sucha w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- schroniska dla osób bezdomnych.

W opinii mieszkańców gminy Nowa Sucha najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności to:

- punktów pomocy doraźnej
- noclegowni, ogrzewalni
- schronisk dla osób bezdomnych.

## VIII. Charakterystyka usług społecznych dla **osób w kryzysie zdrowia psychicznego** w Gminie Nowa Sucha w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Analiza statystyk OPS w gminie Nowa Sucha wskazuje, że w 2023 roku 11 rodzin było objętych świadczeniami z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Ze wsparcia z powodu alkoholizmu korzystały w 2023 roku 3 rodziny, w których funkcjonowało 7 osób.

Na przeciwdziałanie narkomanii gmina przeznaczyła 3 000 zł, a w przypadku przeciwdziałania alkoholizmowi 101 532 złotych.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Nowa Sucha źle wspiera osoby w kryzysie zdrowia psychicznego (45% beneficjenci usług społecznych, 40% niekorzystający z nich).

Uczestniczący w badaniu mieszkańcy stwierdzili, że usługi oferowane osobom w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę Nowa Sucha są niewystarczające (48% beneficjenci usług społecznych, 48% niekorzystający z nich).

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego na terenie gminy Nowa Sucha jest trudne (42% beneficjenci usług społecznych, 45% niekorzystający z nich).

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej osoby w kryzysie zdrowia psychicznego z terenu gminy Nowa Sucha w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- pomocy wolontariuszy
- specjalistycznych usług świadczonych w miejscu zamieszkania przez gminę.

W opinii mieszkańców gminy Nowa Sucha najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia.

## **IX. Charakterystyka usług społecznych dla rodzin z dziećmi w Gminie Nowa Sucha w świetle danych zastanych i badań ankietowych**

Według danych GUS W 2023 roku, w gminie Nowa Sucha, zamieszkiwało 1 447 osób w wieku przedprodukcyjnym co stanowiło 21,11% mieszkańców gminy. W przypadku wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej rodziny z dziećmi stanowiły 36,15% spośród wszystkich objętych świadczeniami. W tych rodzinach mieszkało łącznie 209 osób. Rodzin z 1 dzieckiem było 14 i stanowiły 29,79% wszystkich rodzin, rodzin z 2 dziećmi było 8 i stanowiły 17,02% wszystkich rodzin, rodzin z 3 dziećmi było 15 i stanowiły 31,91% wszystkich rodzin, rodzin z 4 dziećmi było 5 i stanowiły 10,64% wszystkich rodzin, rodzin z 5 dziećmi była 1 i stanowiła 2,13% wszystkich rodzin, rodzin z 6 dziećmi były 2 i stanowiły 4,26% wszystkich rodzin, rodzin z 7 i więcej dziećmi były 2 i stanowiły 4,26% wszystkich rodzin. W 2023 roku pomocą społeczną objęto 11 rodzin niepełnych, zamieszkiwanych przez 36 osób.

W 2023 r. w gminie Nowa Sucha świadczenia przyznane w ramach wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" otrzymało 49 dzieci co stanowiło koszt 37 203 zł.

Pracą asystenta rodziny objęto 9 rodzin. Koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej wyniósł 20 015 zł. W 2023 roku na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego wydatkowano 2 967 879 zł.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Nowa Sucha dobrze wspiera rodziny z dziećmi (36% beneficjenci usług społecznych, 52% niekorzystający z nich).

Wśród uczestników procesu badawczego przeważa opinia o tym, że usługi oferowane rodzinom z dziećmi przez gminę Nowa Sucha są wystarczające (33% beneficjenci usług społecznych, 30% niekorzystający z nich).

Opinia o stopniu trudności w uzyskaniu usług społecznych dla rodzin z dziećmi na terenie gminy Nowa Sucha jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że uzyskanie ww. usług jest trudne (34% ankietowanych) niż jest łatwe (33% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia usług społecznych mają odwrotne zdanie (34% ankietowanych uznało, że jest łatwe, 21% badanych, że jest trudne).

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej rodziny z dziećmi z terenu gminy Nowa Sucha w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- poradnictwa, warsztatów, terapii
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służących ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- pomocy psychologicznej, poradnictwa prawnego.

W opinii mieszkańców gminy Nowa Sucha najbardziej potrzebne usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- placówki wsparcia dziennego dla dzieci
- poradnictwo, warsztaty, terapie
- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne.

## **X. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie Nowa Sucha w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji**

Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji w gminie mają wiedzę o rozwoju środowiskowych usług społecznych określanym pojęciem deinstytucjonalizacji, ale tylko połowa badanych przedstawicieli rozumie jej definicję.

Jeden z dwóch przedstawicieli badanych instytucji podziela zdanie, że rozwój środowiskowych usług społecznych, czyli deinstytucjonalizacja jest słusznym kierunkiem rozwoju polityki społecznej w Polsce.

Zdaniem pracowników badanych instytucji przede wszystkim pożądanym jest w nich rozwój usług społecznych dla następujących grup odbiorców: osoby z niepełnosprawnościami, osoby w kryzysie bezdomności, osoby z problemami zdrowia psychicznego, osoby, które potrzebują umieszczenia w DPS oraz rodziny z dziećmi (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Główne bariery w rozwoju usług społecznych zgłaszane przez przedstawicieli badanych instytucji w stosunku do poszczególnych grup odbiorców w gminie Nowa Sucha to: brak środków finansowych, brak wystarczających zasobów kadrowych oraz brak partnerów społecznych (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Instytucje zgłaszają umiarkowaną gotowość do rozwoju usług społecznych biorąc pod uwagę następujące wymiary:

- wymiar kadrowy (stan i wykształcenie kadr) –raczej niegotowe
- wymiar finansowy (budżet instytucji) – zdecydowanie niegotowe
- wymiar infrastrukturalny (budynki) – zdecydowanie niegotowe

Przedstawiciele badanych instytucji w gminie Nowa Sucha słyszeli o idei tworzenia centrum usług społecznych. Przedstawiciele badanych instytucji przyznali, że w ich gminie lub powiecie nie funkcjonuje Centrum Usług Społecznych.

Przedstawiciele instytucji przyznali, że w ich gminie lub powiecie nie działają organizacje pozarządowe. Jednak ich doświadczenia ze współpracy z nimi są pozytywne.

## DIAGNOZA LOKALNYCH ZASOBÓW GMINY **NOWA SUCHA** W ZAKRESIE USŁUG SPOŁECZNYCH W ŚWIETLE ANALIZY DANYCH ZASTANYCH

### I. Analiza sytuacji społecznej i demograficznej

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, na dzień 31 grudnia 2023 roku liczba mieszkańców gminy Nowa Sucha wyniosła 6 853 osób. Przyrost naturalny w gminie jest dodatni i kształtuje się na poziomie 7 osób w 2023 roku. Saldo migracyjne jest dodatnie i wynosi 60 osób. W strukturze demograficznej przeważały kobiety, które stanowiły 50,58% liczby mieszkańców.

Tabela 1. Sytuacja demograficzna w gminie Nowa Sucha w 2023 r

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu (benchmark)	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba ludności	6 853	10 396	11 658
Gęstość zaludnienia	76	224,20	234,9
Przyrost naturalny	7	-27	-30
Saldo migracji	60	5	31
Kobiety na 100 mężczyzn	102	102	101
Liczba i % osób w wieku przedprodukcyjnym	1 447, 21,11%	2 014, 20,18%	2 341, 19,79%
w tym K	677	988	1 139
w tym M	770	1 025	1 202
Liczba i % osób w wieku produkcyjnym	4 046, 59,04%	5 990, 58,11%	6 753, 58,08%
w tym K	1 890	2 782	3 589
w tym M	2 156	3 207	3 164
Liczba i % osób 65+	1 360, 19,85%	2 392, 21,71%	2 564, 22,13%
w tym K	899	1 567	1 672
w tym M	461	824	892

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych GUS.

Struktura ludności gminy Nowa Sucha wskazuje na proces odmładzania się społeczeństwa. Na każde 100 osób w wieku produkcyjnym w 2023 roku przypadało 34 osoby w wieku poprodukcyjnym. Inne wskaźniki obciążenia demograficznego dla gminy w 2023 roku obejmowały:

- liczbę 69 osób nieprodukcyjnych na 100 osób produkcyjnych
- wartość 94 osób poprodukcyjnych na 100 osób przedprodukcyjnych

- współczynnik obciążenia demograficznego osób starszych wyniósł 25,70
- odsetek osób w wieku 65 lat i więcej wynosił 19,85%, w tym dla kobiet 13,12%, a dla mężczyzn 6,73%.

Tabela 2. Sytuacja gospodarcza w gminie Nowa Sucha w 2023 r

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu (benchmark)	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Dochody gminy per capita	7354,31	7 536,15 zł	7 388,45 zł
Dochody własne per capita	2793,36	3 627,67 zł	2 813,98 zł
Podmioty w REGON/1000 mieszk.	87	105,5	99

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych GUS.

Tabela 2 ukazuje podstawowe wskaźniki charakteryzujące sytuację gospodarczą gminy Nowa Sucha w 2023 roku. W zestawieniu uwzględniono dochody gminy per capita, dochody własne per capita oraz liczbę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Dla lepszego zobrazowania pozycji gminy, wartości te porównano ze średnimi wynikami dla powiatu oraz województwa mazowieckiego (bez Warszawy). Z przedstawionych danych wynika, że dochody gminy per capita są niższe od średniej powiatowej i wojewódzkiej. Liczba zarejestrowanych w systemie REGON podmiotów gospodarczych jest niższa od wskaźnika dla powiatu i województwa.

Tabela 3. Kapitał społeczny w gminie Nowa Sucha w 2023 r

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu (benchmark)	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba organizacji pozarządowych	17	31,63	38
NGO/ 1000 mieszk.	2,48	2,98	3,38
Frekwencja w wyborach samorządowe	54,99%	57,68%	58,92%
Frekwencja w wyborach parlamentarne	74,87%	74,53%	73,86%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie NGO.pl oraz Państwowej Komisji Wyborczej.

Tabela 3 przedstawia wybrane wskaźniki społeczne dotyczące gminy Nowa Sucha w 2023 roku, w porównaniu do średnich wartości dla powiatu oraz województwa mazowieckiego (bez Warszawy). Analiza obejmuje liczbę organizacji pozarządowych (NGO) oraz ich liczbę w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Dodatkowo zestawiono frekwencję w wyborach samorządowych i parlamentarnych, co pozwala na ocenę poziomu zaangażowania obywatelskiego mieszkańców gminy w stosunku do szerszego kontekstu regionalnego. W przypadku wskaźników dotyczących NGO są one niższe od średniej w powiecie i województwie. W zakresie aktywności obywatelskiej (frekwencji wyborczej) wartość wskaźnika wyborów samorządowych jest niższa od średniej dla powiatu i województwa, natomiast wskaźnik wyborów parlamentarnych jest wyższy od średniej dla powiatu i województwa.

## II. Analiza lokalnych zasobów usług społecznych

W gminie Nowa Sucha funkcjonuje jedna jednostka organizacyjna pomocy społecznej tj. gminny ośrodek pomocy społecznej.

Tabela 4. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej na terenie gminy Nowa Sucha

Nazwa	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Koszty utrzymania	Sposób finansowania
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Nowa Sucha 59A, 96-513 Nowa Sucha	Urząd Gminy	7	4 093 763 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych OPS.

Zapewnia on szeroki zakres usług i świadczeń, działając na rzecz osób i rodzin wymagających pomocy. W tabeli 4 przedstawiono szczegółowe dane dotyczące lokalizacji, organizacji pracy, liczby pracowników, kosztów utrzymania oraz źródeł finansowania tej jednostki.

Tabela 5. Podmioty ekonomii społecznej na terenie gminy Nowa Sucha

Typ Podmiotu Ekonomii Społecznej	Liczba Podmiotów
Organizacje pozarządowe	17
Koła Gospodyń Wiejskich	5
Spółdzielnia socjalna	0
Zakład Aktywności Zawodowej	0
Centrum Integracji Społecznej	0
Klub integracji Społecznej	0
Warsztaty Terapii Zajęciowej	0

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator.

W gminie Nowa Sucha funkcjonują podmioty ekonomii społecznej, które wspierają lokalną społeczność i rozwój inicjatyw społeczno-gospodarczych. Dominują organizacje pozarządowe, których liczba wynosi 17, co stanowi największą grupę w tej kategorii. Wśród nich działa także 5 Kół Gospodyń Wiejskich, angażujące się w aktywność społeczną i kulturalną.

Tabela 6. Organizacje pozarządowe na terenie gminy Nowa Sucha

Rodzaj działalności NGO	Liczba NGO
Sport	3
Kultura	0
Edukacja	0
Zdrowie	0
Pomoc społeczna	0
Bezpieczeństwo	4
Rozwój lokalny	2
Ekologia	2
Demokracja	0
Wsparcie organizacji pozarządowych	0
Rynek pracy	0
Działalność międzynarodowa	0
Nauka i technika	0

Rodzaj działalności NGO	Liczba NGO
Branżowe	0
Religia	0
Suma	11

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych <https://spis.ngo.pl/mazowieckie-nowa-sucha-142805?cat%5B2386%5D=2387&cat%5B2898%5D=2899> i zestawienia udostępnionego przez Stowarzyszenie Klon/Jawor [dostęp 1.12.2024].

W gminie Nowa Sucha w 2024 roku było łącznie zarejestrowanych 17 organizacji pozarządowych, Spośród nich rodzaj swojej działalności wskazało 11 (jedna organizacja mogła wskazać kilka działalności, lub nie musiała wskazać wcale). W tabeli 6 przedstawiono je w podziale na rodzaj prowadzonej działalności. Z zawartych powyżej danych wynika, że dominującym rodzajem organizacji pozarządowych na terenie gminy są te o charakterze bezpieczeństwa i sportowym.

Tabela 7. Podmioty niepomocowe na terenie gminy Nowa Sucha

Nazwa podmiotu niepomocowego	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Sposób finansowania	Świadczone usługi
Gminny Ośrodek Kultury	Nowa Sucha 50A, 96-513 Nowa Sucha	Gmina Nowa Sucha	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Gminna Biblioteka Publiczna	Nowa Sucha 50, 96-513 Nowa Sucha	Gmina Nowa Sucha	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnicze
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "LEKARZ"	Nowa Sucha 50a 96-513 Nowa Sucha	Gmina Nowa Sucha	Brak danych	NFZ	Usługi medyczne

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych Urzędu Gminy Nowa Sucha. Więcej informacji na stronie gminy pod adresem: <https://www.nowasucha.pl/> [Dostęp: 18.12.2024]

W tabeli 7 zawarto zestawienie informacji dotyczących podmiotów niepomocowych funkcjonujących na terenie gminy Nowa Sucha. Zestawienie obejmuje nazwę i lokalizację podmiotów, organ prowadzący, liczbę pracowników (jeśli dane są dostępne), źródła finansowania oraz rodzaje świadczonych usług. Przedstawione podmioty realizują różnorodne zadania w zakresie kultury, edukacji oraz czytelnictwa, wspierając rozwój społeczności lokalnej. W przypadku placówek niepomocowych w gminie funkcjonują: gminna biblioteka publiczna, gminny ośrodek kultury, placówka ochrony zdrowia.

### III. Analiza świadczonych usług społecznych

#### 1. Pomoc społeczna

Poniższa tabela 8 przedstawia zestawienie danych dotyczących liczby osób i rodzin objętych świadczeniami pomocy społecznej w gminie Nowa Sucha w 2023 roku w porównaniu ze średnimi wartościami dla powiatu i województwa. Dane obejmują zarówno świadczenia pieniężne, jak i niepieniężne, z uwzględnieniem struktury wiekowej beneficjentów. Dodatkowo zaprezentowano liczbę kobiet, mężczyzn oraz rodzin korzystających ze świadczeń, a także liczbę osób w tych rodzinach.

Tabela 8. Osoby korzystające z pomocy społecznej w Ośrodku Pomocy Społecznej w 2023 roku

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	80	211,25	265
- świadczenia pieniężne	30	124,25	154
- świadczenia niepieniężne	52	104,25	131
Liczba rodzin	130	234	260
Liczba osób w rodzinach	335	497	553

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych OPS Nowa Sucha (MRIPS-03R).

Tabela 9. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w Ośrodku Pomocy Społecznej w 2023 roku w podziale na wiek i płeć

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
- w wieku 0-17	67,50%	43,13%	40,32%
- w wieku produkcyjnym	20,00%	40,83%	42,21%
- w wieku poprodukcyjnym	12,5%	16,05%	17,47%
Liczba kobiet, którym przyznano świadczenia	56,25%	53,15%	49,13%
Liczba mężczyzn, którym przyznano świadczenia	43,75%	46,85%	50,87%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych OPS Nowa Sucha (OZPS).

Struktura pomocy społecznej udzielanej przez OPS w Gminie Nowa Sucha pokazuje, że dominującą formą wsparcia są świadczenia niepieniężne. W 2023 r. ze świadczeń w tej formie skorzystały 52 osoby. W tym samym okresie świadczenia w formie pieniężnej otrzymało 30 osób. W ramach struktury otrzymanych świadczeń pomocy społecznej pomoc uzyskiwały w przeważającej części kobiety i osoby w wieku przedprodukcyjnym.

Tabela 10. Powody przyznawania pomocy społecznej w ośrodku pomocy społecznej w gminie Nowa Sucha w 2023 roku

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	% rodzin korzystających z pomocy społecznej	% mieszkańców gminy
Ubóstwo	28	61	21,54%	0,89%
Sieroctwo	0	0	0%	0%
Bezdomność	2	2	1,54%	0,03%
Potrzeba ochrony macierzyństwa	5	26	3,85%	0,38%
- w tym wielodzietność	3	18	2,31%	0,26%
Bezrobocie	12	42	9,23%	0,61%
Niepełnosprawność	16	44	12,31%	0,64%
Długotrwała lub ciężka choroba	11	35	8,46%	0,51%
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	13	51	10%	0,74%
- w tym rodziny niepełne	7	19	5,38%	0,28%
- w tym rodziny wielodzietne	7	39	5,38%	0,57%
Przemoc domowa	1	5	0,77%	0,07%

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	% rodzin korzystających z pomocy społecznej	% mieszkańców gminy
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0%	0%
Alkoholizm	3	7	2,31%	0,1%
Narkomania	0	0	0%	0%
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	0	0%	0%
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub pozwolenie na pobyt czasowy	0	0	0%	0%
Zdarzenie losowe	1	1	0,77%	0,01%
Sytuacja kryzysowa	0	0	0%	0%
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0%	0%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych OPS.

Zgodnie z artykułem 7 ustawy o pomocy społecznej<sup>1</sup>, pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy domowej, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Wśród powodów przyznawania pomocy przez OPS w Gminie Nowa Sucha w 2023 roku należy wymienić następujące:

- ubóstwo dotknęło 28 rodzin
- niepełnosprawność wystąpiła u 16 rodzin
- długotrwałą lub ciężką chorobą, która dotyczyła 11 rodzin
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego dotyczyła 13 rodzin, w tym 7 rodzin niepełnych oraz 7 rodzin wielodzietnych
- bezrobocie dotknęło 12 rodzin.
- potrzeba ochrony macierzyństwa wystąpiła u 5 rodzin w tym u 3 rodzin wielodzietnych
- alkoholizm dotyczył 3 rodzin
- bezdomność dotknęła 2 rodzin
- przemoc domowa wystąpiła u 1 rodziny
- zdarzenie losowe dotyczyło 1 rodziny
- sieroctwo, potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi, narkomania, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub pozwolenie na pobyt czasowy, sytuacja kryzysowa, klęska żywiołowa lub ekologiczna, nie były przyczyną przyznania wsparcia z pomocy społecznej.

<sup>1</sup> Tekst jednolity Dz.U. z 2024 poz. 1283

W 2023 roku zasiłki stałe przyznano łącznie 13 osobom na łączną kwotę 89 603 zł. Z tego:

- zasiłki stałe dla osób samotnie gospodarujących otrzymało 12 osób na sumę 83 698 zł.
- zasiłki stałe dla osób w rodzinie przyznano 1 osobie na kwotę 5 905 zł.

W 2023 roku zasiłki okresowe przyznano 1 osobie na łączną kwotę 1 069 zł. Z tego:

- z tytułu bezrobocia udzielono 1 zasiłek o wartości 626 zł.

W 2023 roku gmina Nowa Sucha udzieliła wsparcia w różnych formach. Zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych ze zdarzeniami losowymi otrzymała 1 osoba, na co przeznaczono łącznie 1 500 złotych. Inne zasiłki celowe i świadczenia w naturze przyznano 22 osobom na łączną kwotę 14 770 zł.

Gmina Nowa Sucha posiadała w 2023 roku środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w wysokości 4 205 045 zł w tym w budżecie OPS 4 093 763 zł.

## 2. Zasoby instytucjonalne

W 2023 roku gmina Nowa Sucha dysponowała 28 mieszkaniami komunalnymi w tym 6 mieszkaniami socjalnymi. W ciągu roku złożono 18 wniosków o przyznanie mieszkania komunalnego, a na mieszkanie socjalne oczekiwały 3 osoby.

Na terenie gminy nie funkcjonuje dom pomocy społecznej prowadzony przez gminę. Mieszkańcy gminy, którzy wymagają umieszczenia w takiej placówce są kierowani do instytucji prowadzonych przez powiat. W 2023 roku takich osób były 3, a gmina poniosła koszty w wysokości 89 148 złotych za ich pobyt w domu pomocy społecznej.

## 3. Praca socjalna

W 2023 roku w gminie Nowa Sucha przeprowadzono 116 wywiadów środowiskowych, którymi objęto 130 rodzin, liczących łącznie 335 osób. Praca socjalna została skierowana do 119 rodzin, w których znajdowały się łącznie 292 osoby. W tym samym roku zawarto 1 kontrakt socjalny.

## 4. Zasoby i usługi wspierające osoby starsze

Na terenie gminy liczba osób starszych wynosiła 1 360, co stanowiło 19,85% ogółu mieszkańców. Pomocą społeczną objętych zostało 18 rodzin spośród osób starszych z czego 8 z nich było jednoosobowych. W sumie udzielone wsparcie dotyczyło 35 członków tych rodzin, co stanowi 0,51% ogółu mieszkańców gminy.

Na terenie gminy funkcjonuje placówka wsparcia dla osób starszych i jest to: Klub seniora.

## 5. Zasoby i usługi wspierające osoby z niepełnosprawnościami

Według NSP w gminie Nowa Sucha zamieszkiwały 963 osoby z niepełnosprawnościami. W 2023 roku, niepełnosprawność członka rodziny była powodem, dla którego wsparcie z pomocy

społecznej otrzymało 16 rodzin zamieszkujących gminę Nowa Sucha, w których żyły łącznie 44 osoby.

W ramach projektów gmina oferuje także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę opieki wytchnieniowej oraz asystentury osobistej.

## 6. Zasoby i usługi wspierające osoby w kryzysie bezdomności

W roku 2023 bezdomność była przyczyną udzielenia pomocy społecznej 2 rodzinom, obejmującym 2 osoby, co stanowi 0,03% populacji.

Gmina udzieliła 3 świadczeń schronienia na łączną kwotę 47 590 zł.

## 7. Zasoby i usługi wspierające osoby w kryzysie zdrowia psychicznego

Analiza statystyk OPS w gminie Nowa Sucha wskazuje, że w 2023 roku 11 rodzin było objętych świadczeniami z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Ze wsparcia z powodu alkoholizmu korzystali w 2023 roku 3 rodziny, w których funkcjonowało 7 osób.

Na przeciwdziałanie narkomanii gmina przeznaczyła 3 000 zł, a w przypadku przeciwdziałania alkoholizmowi 101 532 złotych.

## 8. Zasoby i usługi wspierające rodzinę i dzieci w tym dzieci z niepełnosprawnościami

Według danych GUS W 2023 roku, w gminie Nowa Sucha, zamieszkiwało 1 447 osób w wieku przedprodukcyjnym co stanowiło 21,11% mieszkańców gminy. W przypadku wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej rodziny z dziećmi stanowiły 36,15% spośród wszystkich objętych świadczeniami. W tych rodzinach mieszkało łącznie 209 osób. Rodzin z 1 dzieckiem było 14 i stanowiły 29,79% wszystkich rodzin, rodzin z 2 dziećmi było 8 i stanowiły 17,02% wszystkich rodzin, rodzin z 3 dziećmi było 15 i stanowiły 31,91% wszystkich rodzin, rodzin z 4 dziećmi było 5 i stanowiły 10,64% wszystkich rodzin, rodzin z 5 dziećmi była 1 i stanowiła 2,13% wszystkich rodzin, rodzin z 6 dziećmi były 2 i stanowiły 4,26% wszystkich rodzin, rodzin z 7 i więcej dziećmi były 2 i stanowiły 4,26% wszystkich rodzin. W 2023 roku pomocą społeczną objęto 11 rodzin niepełnych, zamieszkiwanych przez 36 osób.

W 2023 r. w gminie Nowa Sucha świadczenia przyznane w ramach wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" otrzymało 49 dzieci co stanowiło koszt 37 203 zł. Pracą asystenta rodziny objęto 9 rodzin. Koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej wyniósł 20 015 zł. W 2023 roku na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego wydatkowano 2 967 879 zł.

# ROZDZIAŁ II

## DIAGNOZA USŁUG SPOŁECZNYCH – WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO MIESZKAŃCÓW GMINY NOWA SUCHA

### I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej

#### 1. Metodologia badania

Na potrzeby niniejszej diagnozy zostało przeprowadzone przez firmy IBC oraz CBM Indicator we współpracy z MCPS **badanie mieszkańców** gmin i powiatów w zakresie świadczonych usług społecznych w województwie mazowieckim. Badanie miało charakter ilościowy i zostało przeprowadzone w październiku i listopadzie 2024 roku za pomocą kwestionariusza ankietowego skierowanego do mieszkańców korzystających i niekorzystających z usług społecznych. W badaniu zostało zastosowane podejście mieszane (mixed mode) obejmujące trzy techniki zbierania danych: CAWI (ankieta online), CATI (wywiady telefoniczne) oraz CAPI (wywiady bezpośrednie). **Wielkość próby dla mieszkańców gminy Nowa Sucha wyniosła 90 ankietowanych** (część pytań ze względu na ich tematykę została zadana mniejszej, dedykowanej grupie mieszkańców).

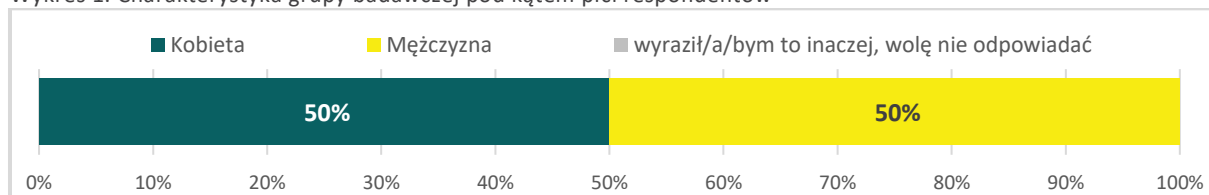
W badaniu mieszkańców gminy wyodrębniono dwie grupy: **beneficjentów usług społecznych** oraz **mieszkańców niekorzystających z usług społecznych**. Do grona beneficjentów zostały zaliczone osoby należące do pięciu podgrup i korzystające w ciągu ostatnich 3 lat z dedykowanych im usług społecznych:

- osoby starsze
- osoby z niepełnosprawnościami (w tym dzieci)
- osoby w kryzysie bezdomności
- osoby z problemami zdrowia psychicznego
- rodziny z dziećmi.

#### 2. Charakterystyka grupy badawczej

Poniżej prezentujemy charakterystykę grupy badawczej w zakresie następujących zmiennych: płci, wieku, wykształcenia, sytuacji zawodowej, sytuacji materialnej respondentów. Grupa ta uczestniczyła w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Nowa Sucha o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla pięciu grup beneficjentów.

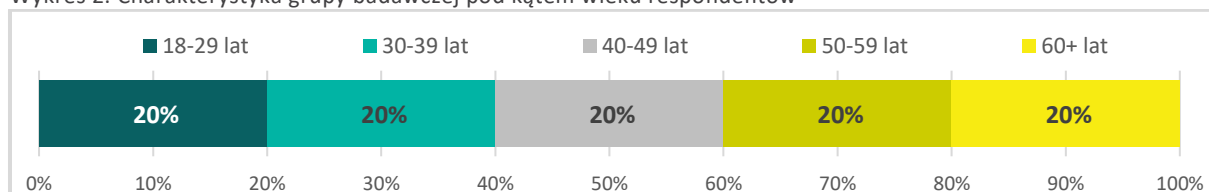
Wykres 1. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem płci respondentów



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przedmiotowym badaniu wśród respondentów nie było dominującej grupy pod względem płci (mężczyźni i kobiety stanowili 50% badanych).

Wykres 2. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wieku respondentów



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku wieku respondentów nie odnotowano jednej dominującej grupy respondentów. W każdej z badanych grup wiekowych odnotowano około 20% ankietowanych.

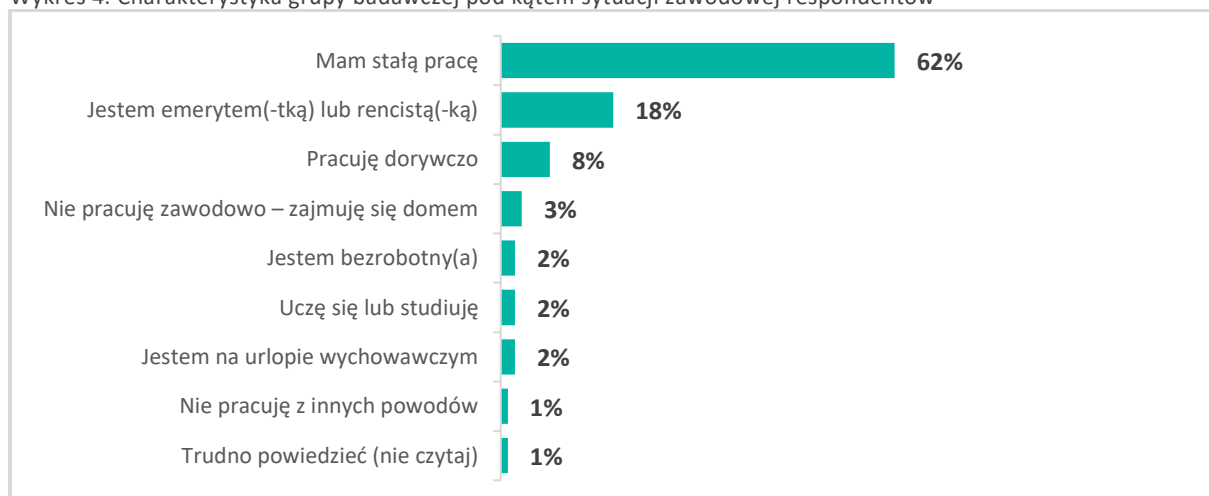
Wykres 3. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wykształcenia respondentów



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Analiza ankiet badawczych wykazała, że w przypadku wykształcenia respondentów to dominującymi grupami byli ci z wykształceniem wyższym (37% badanych) i średnim (33% badanych).

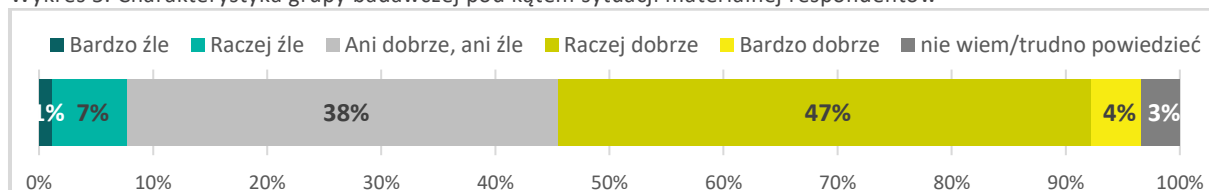
Wykres 4. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Jeżeli chodzi o charakterystykę grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów przeważającą grupą były osoby posiadające stałą pracę (62% badanych).

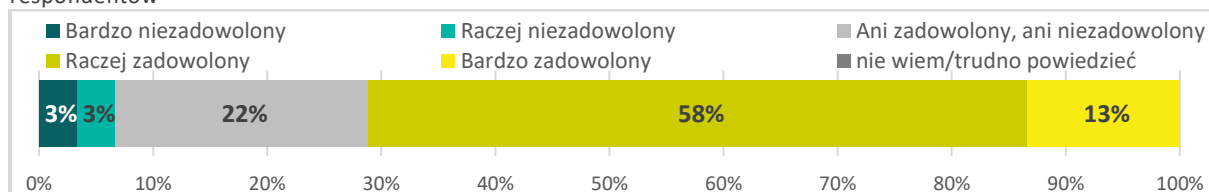
Wykres 5. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji materialnej respondentów



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Respondenci określili w przeważającej części swoją sytuację materialną jako raczej dobrą (47% badanych) oraz ani dobrą, ani złą (38% badanych).

Wykres 6. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem stopnia zadowolenia zamieszkiwania na terenie gminy przez respondentów



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

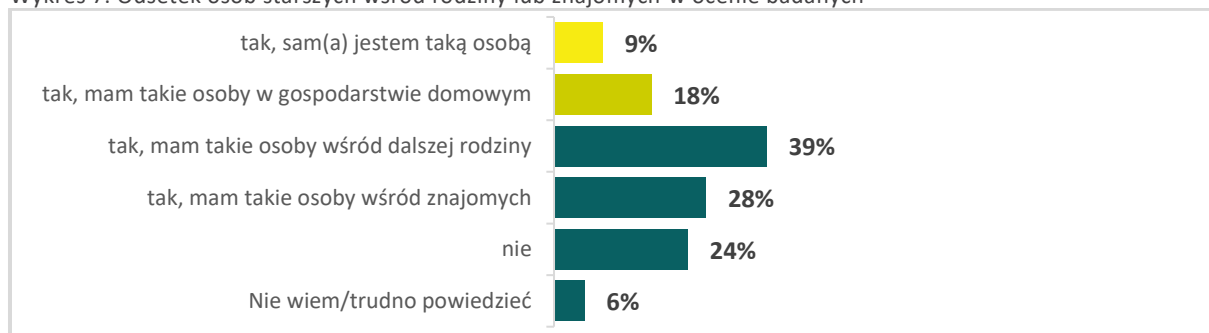
Ankietowani biorący udział w badaniu wyrazili opinię, że są raczej zadowoleni (58% badanych) oraz bardzo zadowoleni (13% badanych) z zamieszkiwania na terenie gminy Nowa Sucha.

## II. Opinie o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie w pięciu grupach beneficjentów

### 1. Usługi społeczne dla osób starszych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Nowa Sucha o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób starszych.

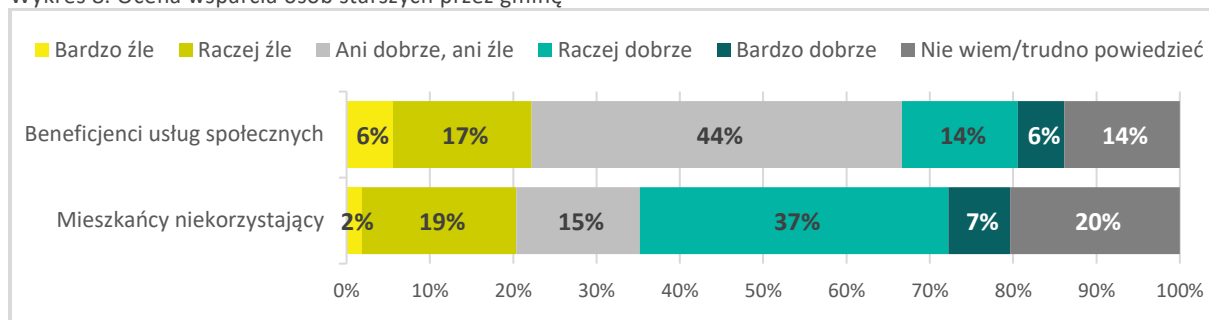
Wykres 7. Odsetek osób starszych wśród rodziny lub znajomych w ocenie badanych



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gminy Nowa Sucha 9% stanowiły osoby starsze, dodatkowo 18% badanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym natomiast 39% ankietowanych ma takie osoby wśród dalszej rodziny a 28% wśród znajomych.

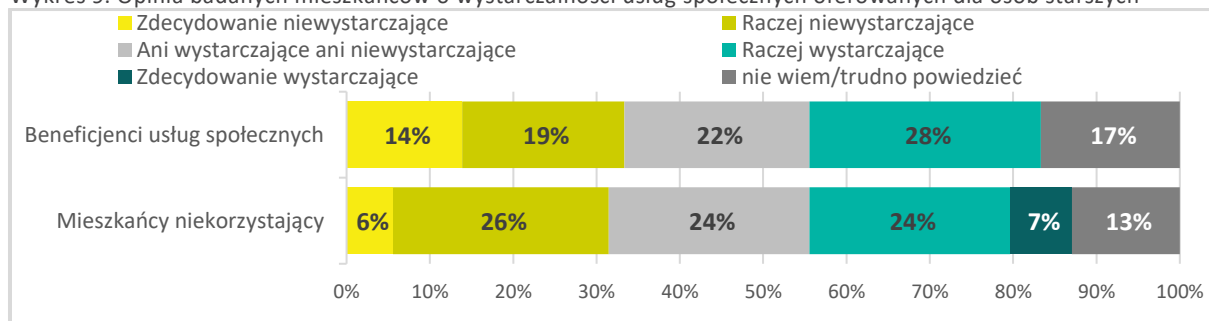
Wykres 8. Ocena wsparcia osób starszych przez gminę



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinie badanych mieszkańców co do oceny wsparcia osób starszych przez gminę są podzielone. Beneficjenci usług społecznych częściej oceniają, że gmina źle wspiera osoby starsze (23% ankietowanych) aniżeli dobrze wspiera (20% ankietowanych). Z kolei mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych mają odmienne zdanie (21% źle wspiera do 44% dobrze wspiera).

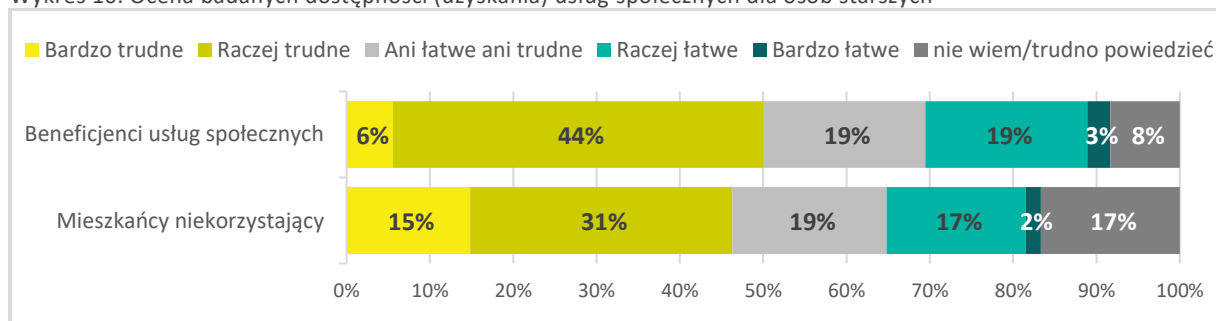
Wykres 9. Opinia badanych mieszkańców o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób starszych



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych przeważa zdanie, że usługi społeczne dla osób starszych na terenie gminy Nowa Sucha są niewystarczające (33% beneficjenci usług społecznych, 32% niekorzystający z nich).

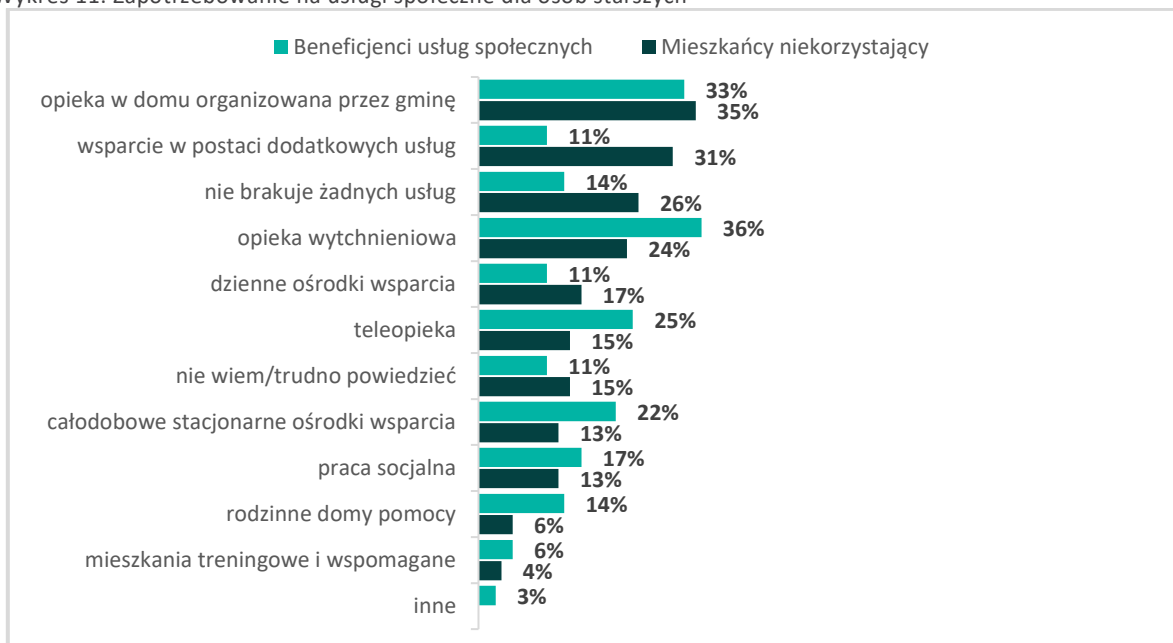
Wykres 10. Ocena badanych dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób starszych



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób starszych na terenie gminy Nowa Sucha jest trudne (50% beneficjenci usług społecznych, 46% niekorzystający z nich).

Wykres 11. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób starszych

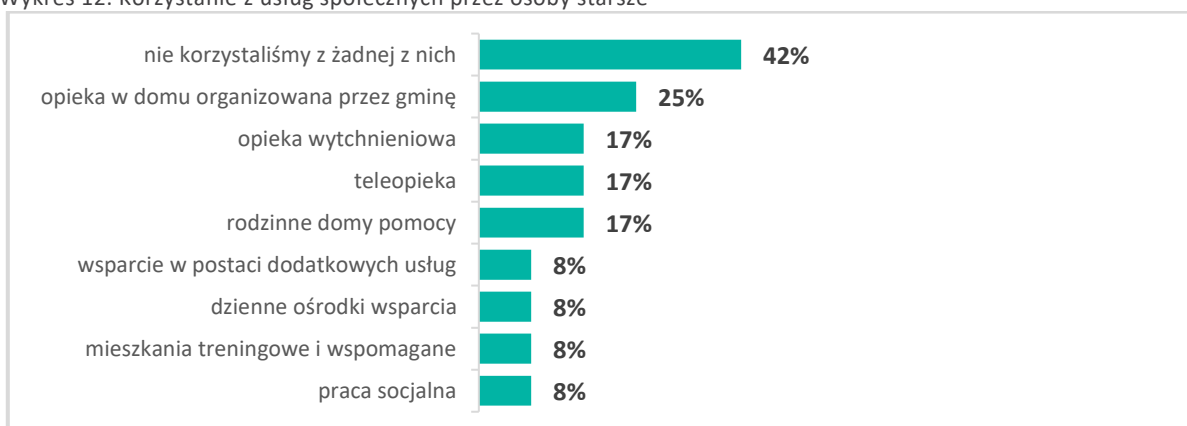


Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy Nowa Sucha najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób starszych to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).

Wykres 12. Korzystanie z usług społecznych przez osoby starsze

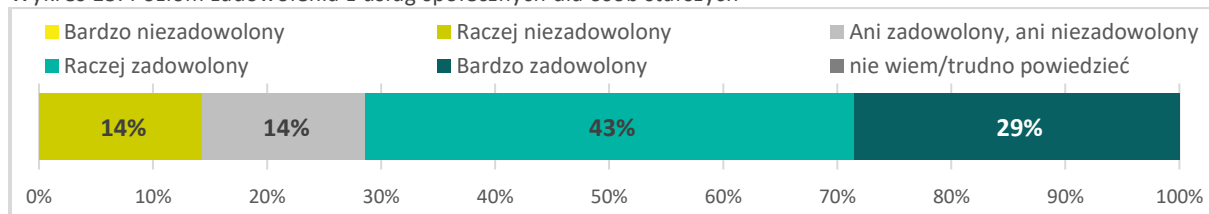


Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy formularzy badawczych najczęściej osoby starsze w ciągu ostatnich 3 lat korzystały w gminie Nowa Sucha z następujących usług:

- usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania organizowanych przez gminę
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służących ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- teleopieki.

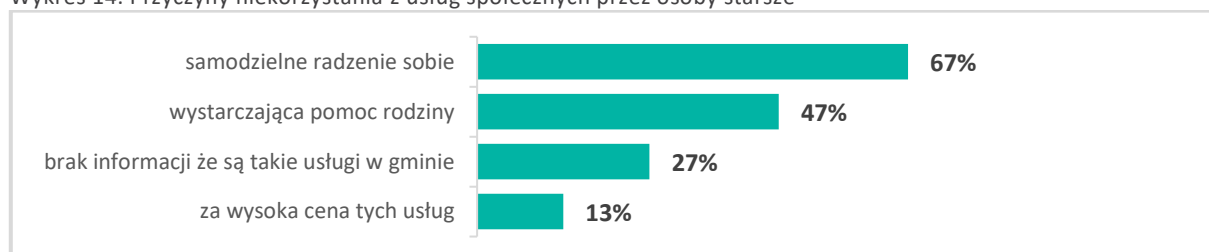
Wykres 13. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób starszych



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Mieszkańcy gminy Nowa Sucha korzystający z usług społecznych są z nich zadowoleni (72% zadowolonych do 14% niezadowolonych).

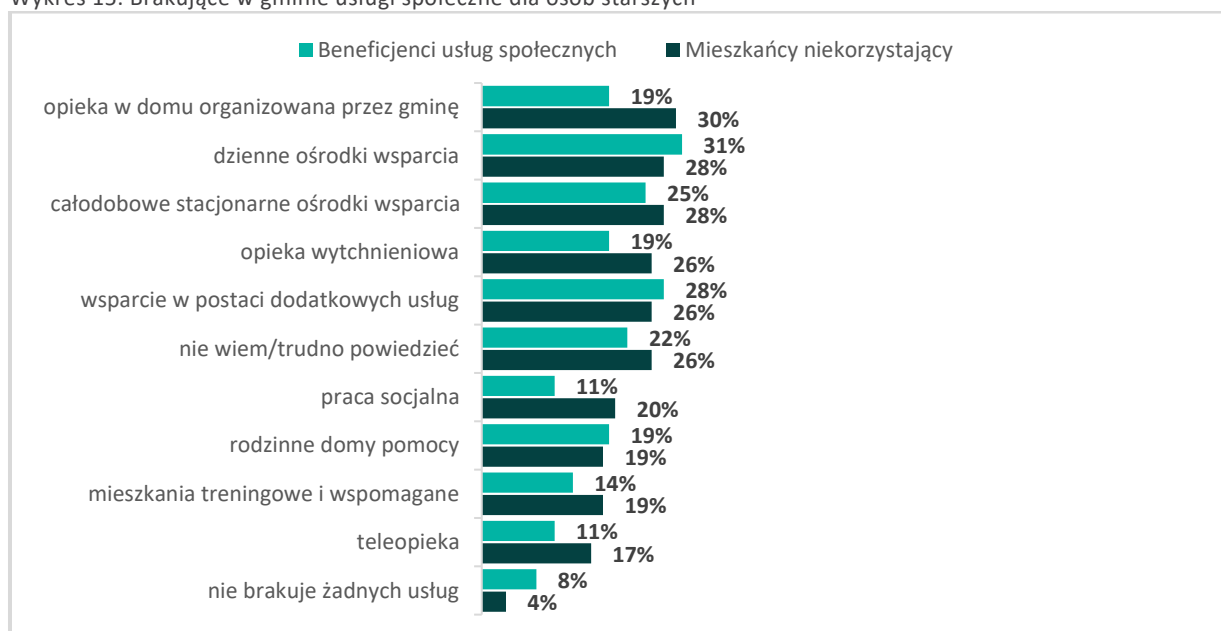
Wykres 14. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby starsze



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby starsze, które nie były objęte usługami społecznymi, jako przyczynę niekorzystania z nich wskazywały głównie, że: radzą sobie samodzielnie (67% ankietowanych), wystarcza im pomoc rodziny (47% ankietowanych), brak jest informacji o takich usługach w gminie (27% ankietowanych).

Wykres 15. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób starszych



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

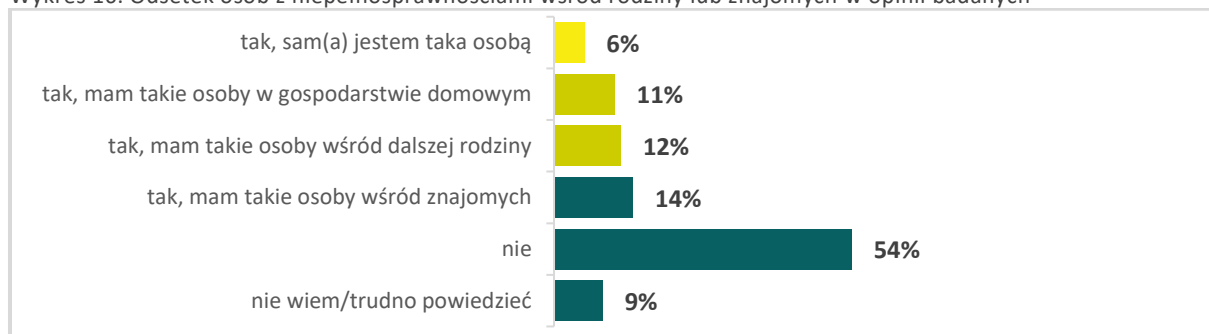
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób starszych to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- dzienne ośrodki wsparcia
- całodobowe, stacjonarne ośrodki wsparcia
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu).

## 2. Usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami (w tym dzieci)

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Nowa Sucha o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób z niepełnosprawnościami.

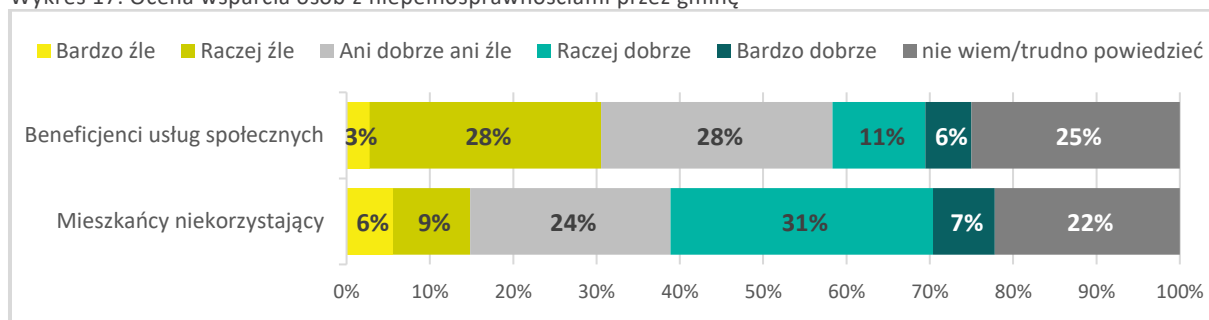
Wykres 16. Odsetek osób z niepełnosprawnościami wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gminy Nowa Sucha 6% spośród nich stanowią os. z niepełnosprawnościami. Dodatkowo 11% przyznało, że jest rodzicem dziecka z niepełnosprawnością, 12% ankietowanych ma takie osoby w gospodarstwie domowym natomiast 14% badanych ma takie osoby wśród znajomych.

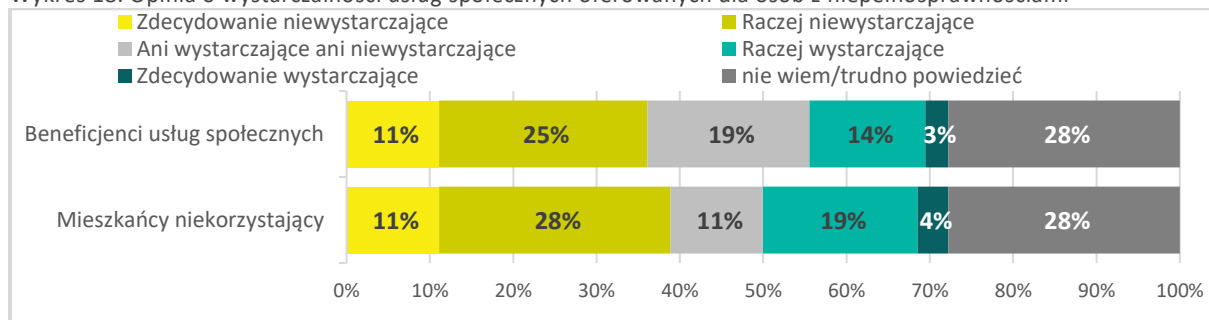
Wykres 17. Ocena wsparcia osób z niepełnosprawnościami przez gminę



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ocena respondentów z gminy Nowa Sucha dotycząca wsparcia osób z niepełnosprawnościami jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej wskazują, że gmina źle wspiera (31% ankietowanych) osoby z niepełnosprawności aniżeli dobrze wspiera (17% ankietowanych). Z kolei mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych mają odmienne zdanie (15% źle wspiera do 38% dobrze wspiera).

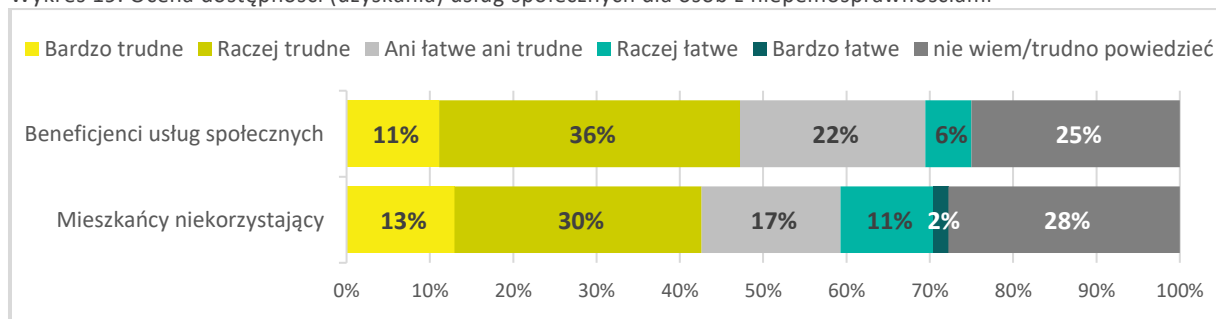
Wykres 18. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób z niepełnosprawnościami



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród badanych mieszkańców przeważa opinia o tym, że usługi oferowane przez gminę Nowa Sucha dla osób z niepełnosprawnościami są niewystarczające (36% beneficjenci usług społecznych, 39% niekorzystający z nich).

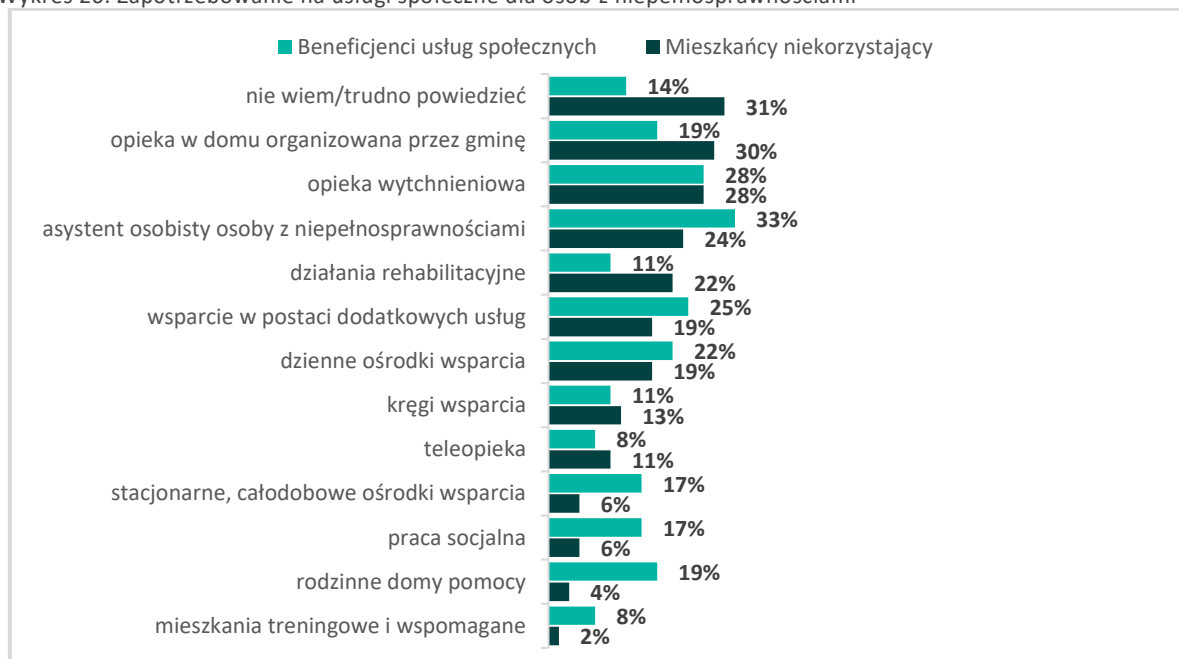
Wykres 19. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami na terenie gminy Nowa Sucha jest trudne (47% beneficjenci usług społecznych, 43% niekorzystający z nich).

Wykres 20. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami

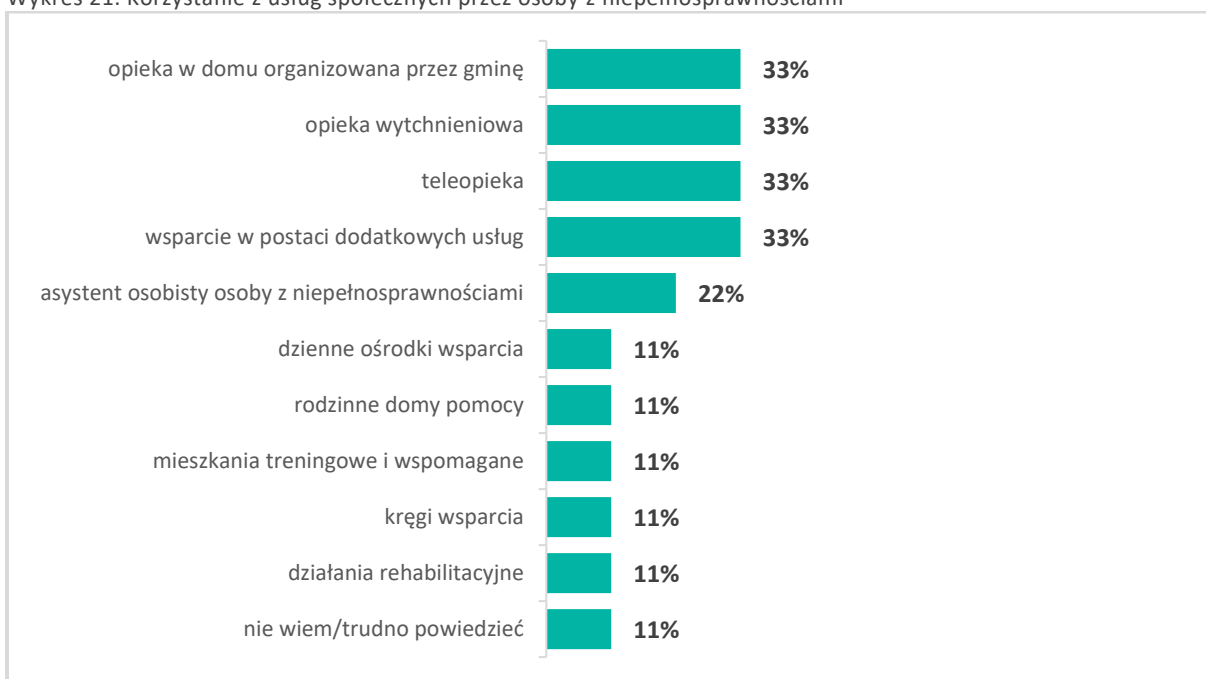


Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy Nowa Sucha najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- opieka w domu organizowana przez gminę
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- pomoc profesjonalisty w postaci asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnościami.

Wykres 21. Korzystanie z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami

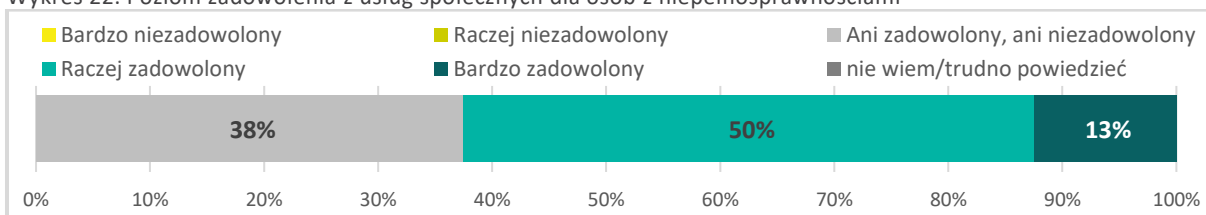


Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani uznali, że najczęściej osoby z niepełnosprawnościami w ciągu ostatnich 3 lat korzystali z następujących usług:

- opieki w domu organizowanej przez gminę
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służących ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- teleopieki
- wsparcia w postaci dodatkowych usług np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnościami.

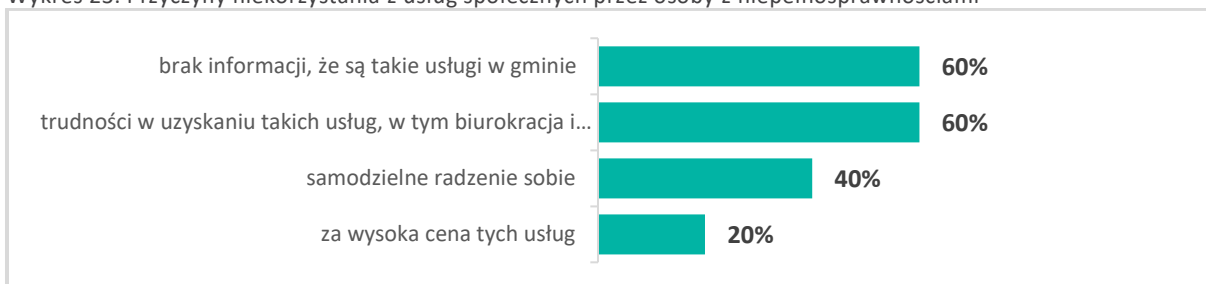
Wykres 22. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani mieszkańcy gminy Nowa Sucha, korzystający z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami stwierdzili, że w większości jest z nich zadowolona (63% zadowolonych do 0% niezadowolonych).

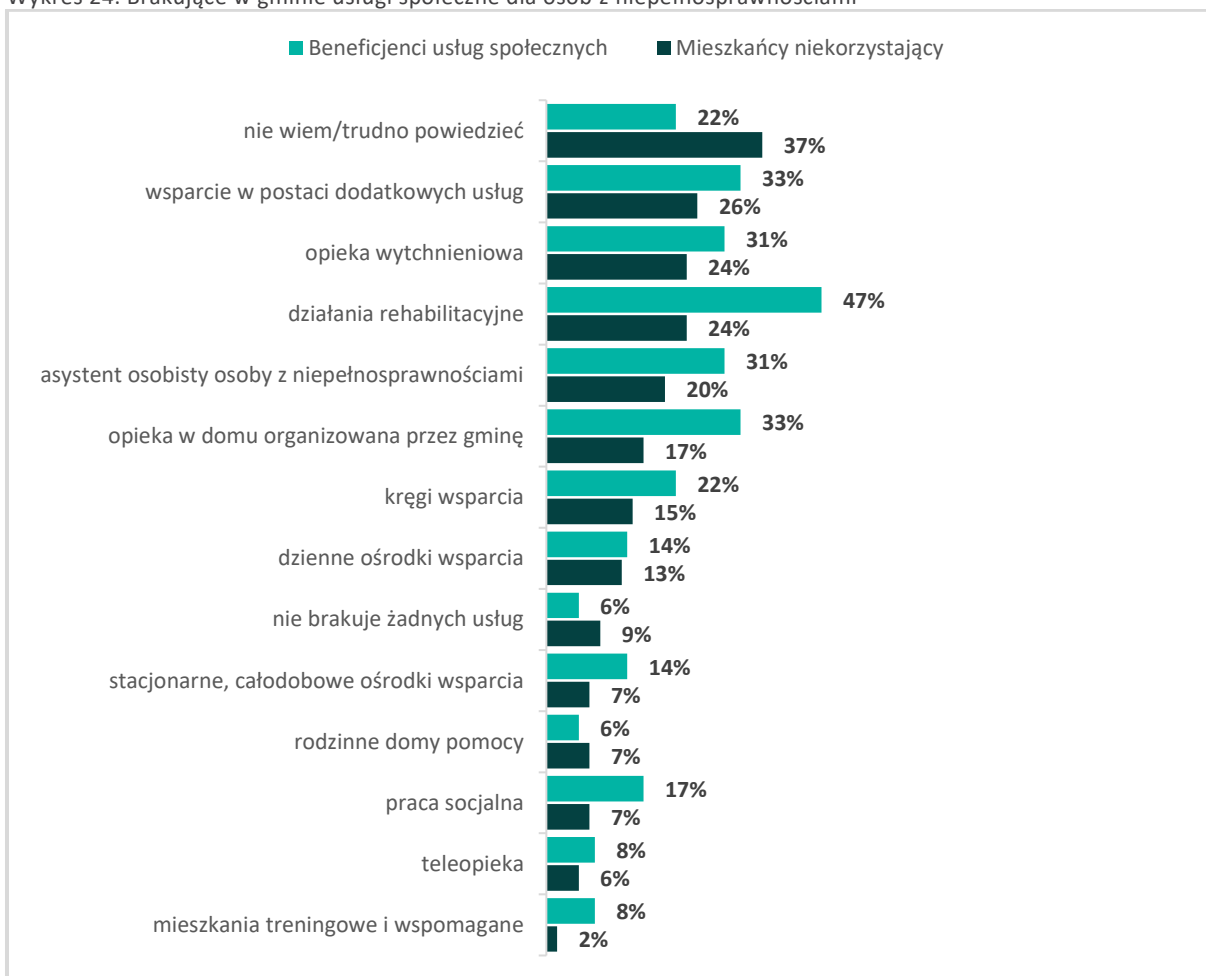
Wykres 23. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby z niepełnosprawnościami, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich wskazywały na: brak informacji o świadczeniu takich usług w gminie oraz na trudności w uzyskaniu dostępu takich usług, w tym: biurokracja i długi czas oczekiwania na decyzje (po 60% ankietowanych).

Wykres 24. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

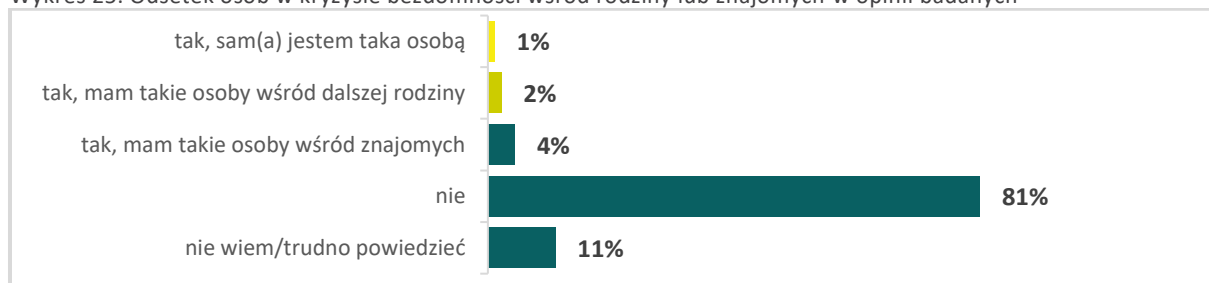
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- wsparcie w postaci dodatkowych usług np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- działania rehabilitacyjne.

### 3. Usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Nowa Sucha o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób w kryzysie bezdomności.

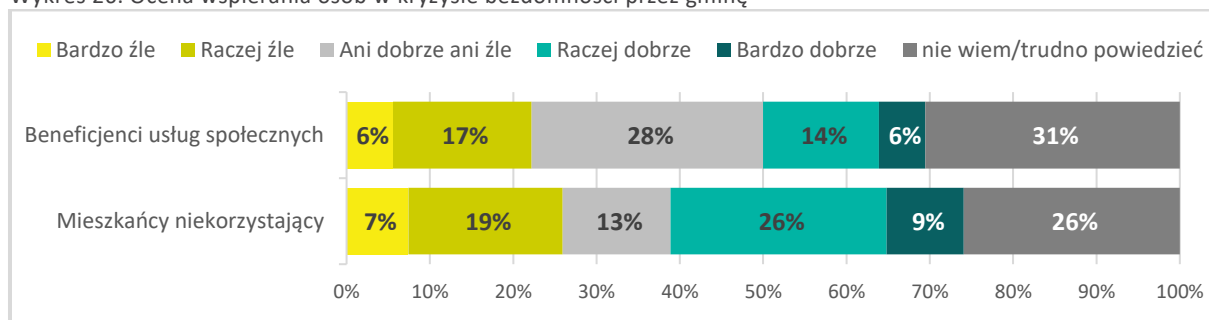
Wykres 25. Odsetek osób w kryzysie bezdomności wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gminy Nowa Sucha niespełna 1% spośród nich stanowiły osoby w kryzysie bezdomności. Dodatkowo 2% ankietowanych ma takie osoby wśród dalszej rodziny, natomiast 4% wskazało na takie osoby wśród znajomych.

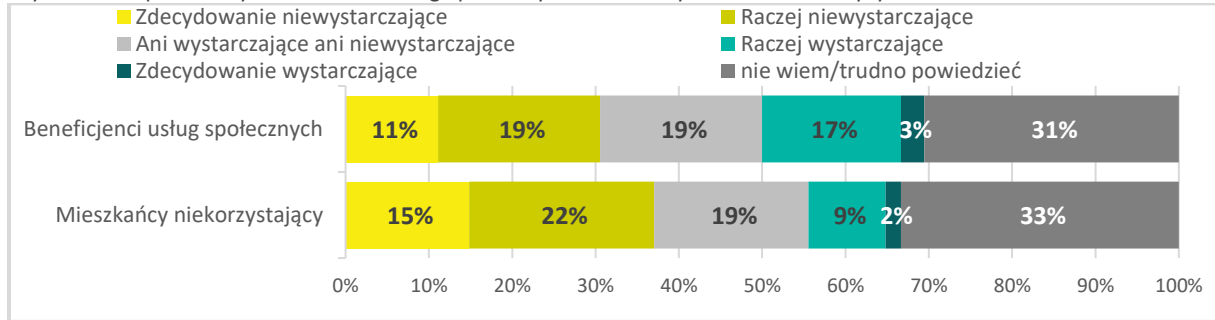
Wykres 26. Ocena wspierania osób w kryzysie bezdomności przez gminę



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinie dotyczące wspierania osób w kryzysie bezdomności przez mieszkańców gminy Nowa Sucha są podzielone. Beneficjenci usług społecznych częściej wskazują, że gmina źle wspiera osoby w kryzysie bezdomności (23% ankietowanych) aniżeli dobrze (20% ankietowanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych mają odmienne zdanie (26% źle wspiera, 35% dobrze wspiera).

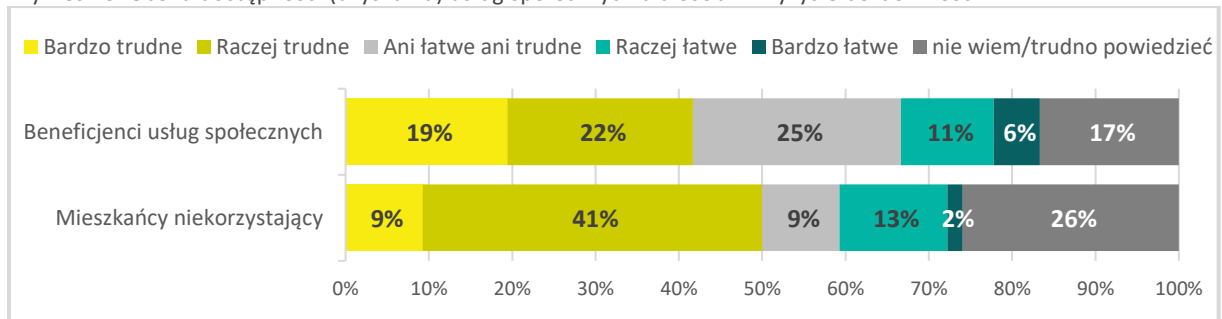
Wykres 27. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie bezdomności



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani wskazali także, że usługi oferowane osobom w kryzysie bezdomności przez gminę Nowa Sucha są niewystarczające (30% beneficjenci usług społecznych, 37% niekorzystający z nich).

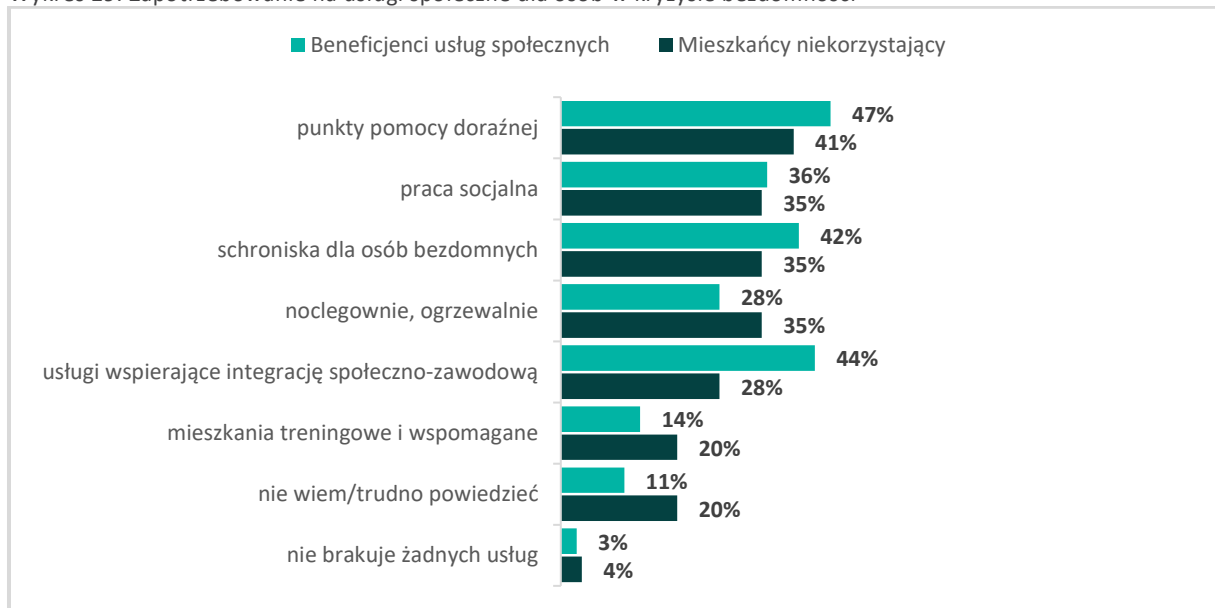
Wykres 28. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności na terenie gminy Nowa Sucha jest trudne (41% beneficjenci usług społecznych, 50% niekorzystający z nich).

Wykres 29. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy Nowa Sucha najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności to:

- punkty pomocy doraźnej
- praca socjalna z osobami pozostającymi w kryzysie bezdomności
- schroniska dla osób bezdomnych.

Wykres 30. Korzystanie z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności

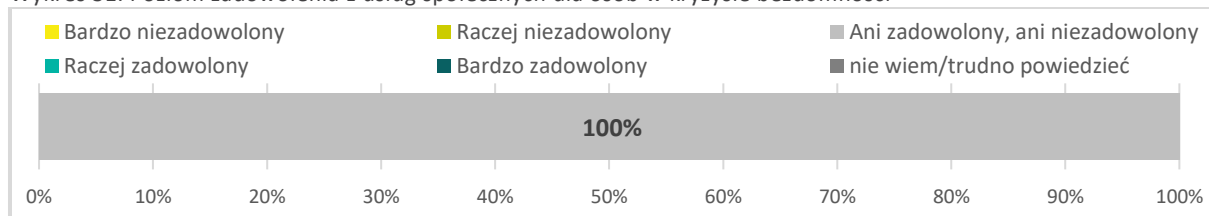


Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej osoby w kryzysie bezdomności z terenu gminy Nowa Sucha w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- schroniska dla osób bezdomnych.

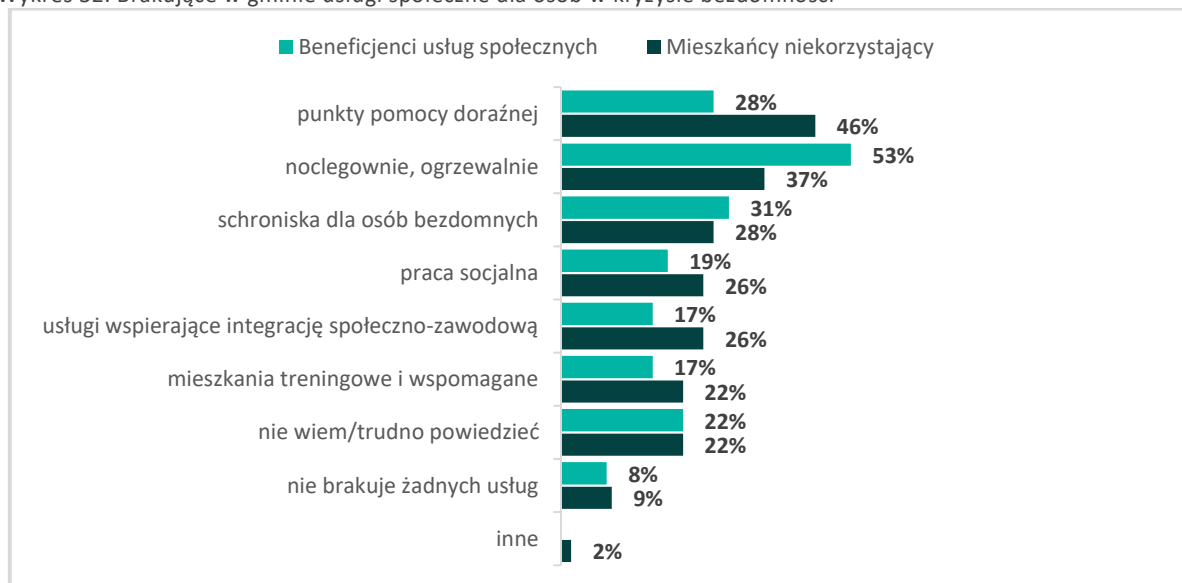
Wykres 31. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby w kryzysie bezdomności korzystające z usług społecznych wyraziły opinię, że ani nie są z nich ani zadowolone, ani niezadowolone.

Wykres 32. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

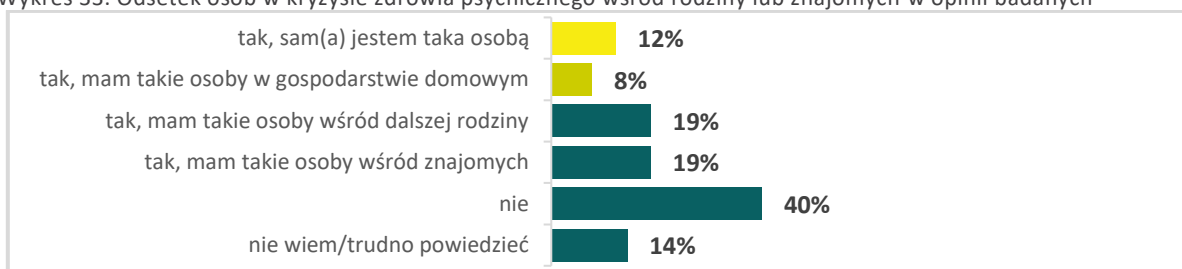
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy Nowa Sucha najbardziej brakuje następujących usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności:

- punktów pomocy doraźnej
- noclegowni, ogrzewalni
- schronisk dla osób bezdomnych.

#### 4. Usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Nowa Sucha o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.

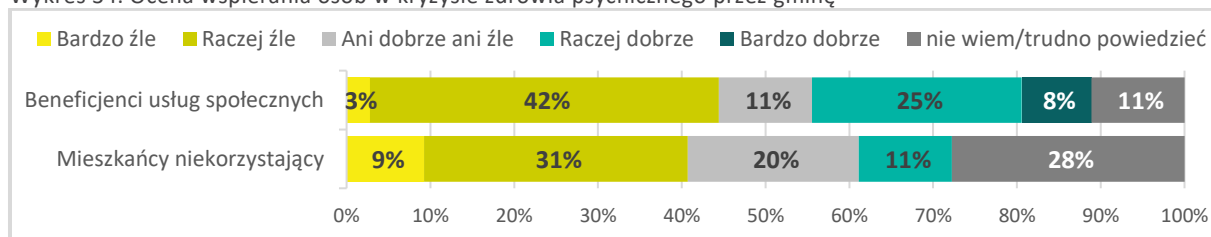
Wykres 33. Odsetek osób w kryzysie zdrowia psychicznego wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców 12% ankietowanych stanowiły osoby w kryzysie zdrowia psychicznego. Dodatkowo 8% ankietowanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym, 19% uczestników badania przyznało, że ma takie osoby wśród dalszej rodziny, a 19% wśród znajomych.

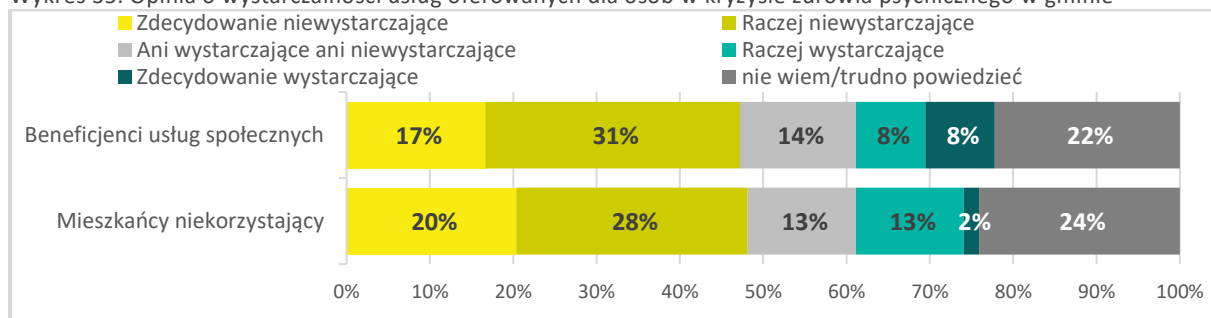
Wykres 34. Ocena wspierania osób w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Nowa Sucha źle wspiera osoby w kryzysie zdrowia psychicznego (45% beneficjenci usług społecznych, 40% niekorzystający z nich).

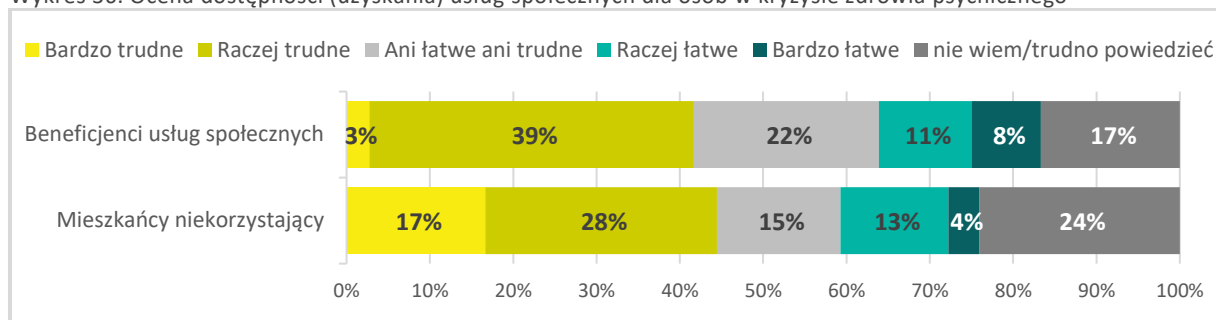
Wykres 35. Opinia o wystarczalności usług oferowanych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminie



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Uczestniczący w badaniu mieszkańcy stwierdzili, że usługi oferowane osobom w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę Nowa Sucha są niewystarczające (48% beneficjenci usług społecznych, 48% niekorzystający z nich).

Wykres 36. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego na terenie gminy Nowa Sucha jest trudne (42% beneficjenci usług społecznych, 45% niekorzystający z nich).

Wykres 37. Potrzeba usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego w gminie

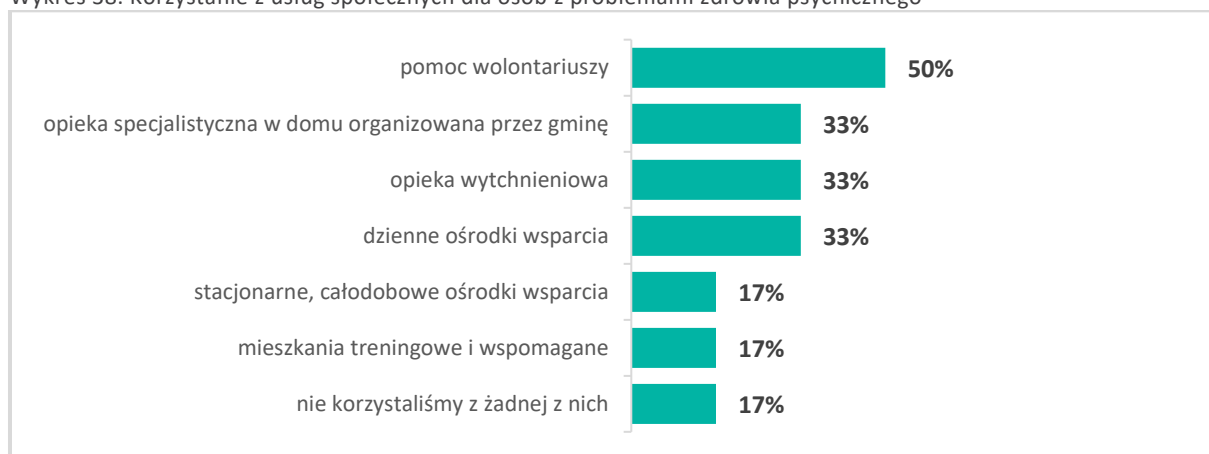


Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy Nowa Sucha najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia
- specjalistyczne usługi świadczone w miejscu zamieszkania przez gminę.

Wykres 38. Korzystanie z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego

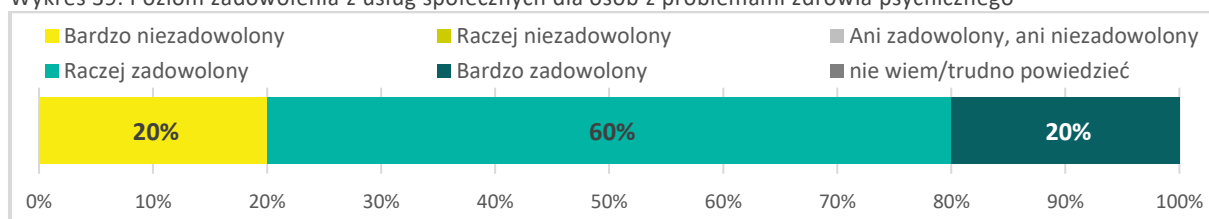


Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej osoby w kryzysie zdrowia psychicznego z terenu gminy Nowa Sucha w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- pomocy wolontariuszy
- specjalistycznych usług świadczonych w miejscu zamieszkania przez gminę.

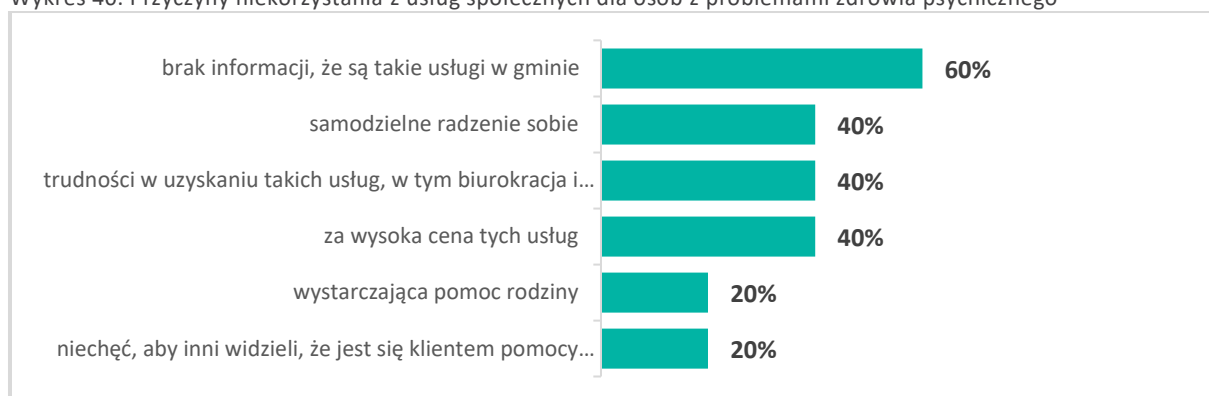
Wykres 39. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród ankietowanych z terenu gminy Nowa Sucha korzystających z usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego większość wyraziło swoje zadowolenie z poziomu ich świadczenia (80% zadowolonych do 20% niezadowolonych).

Wykres 40. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby z problemami zdrowia psychicznego, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich głównie wskazywały na: brak informacji, że takie usługi są świadczone w gminie (60% ankietowanych).

Wykres 41. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z problemami zdrowia psychicznego



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

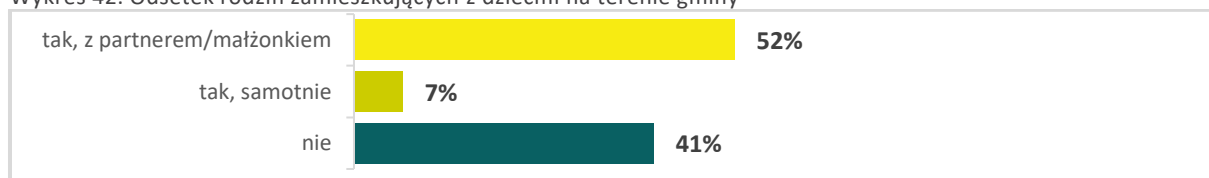
Zdaniem beneficjentów i pozostałych mieszkańców gminy Nowa Sucha najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia.

## 5. Usługi społeczne dla rodzin z dziećmi

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Nowa Sucha o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla rodzin z dziećmi.

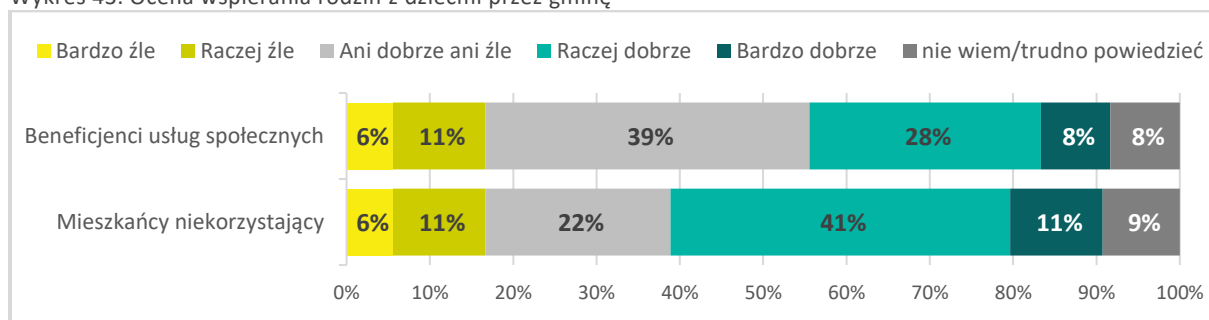
Wykres 42. Odsetek rodzin zamieszkujących z dziećmi na terenie gminy



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gminy Nowa Sucha 52% ankietowanych stanowiły rodziny z dziećmi. Dodatkowo 7% uczestników badania przyznało, że mieszka samotnie z dziećmi, natomiast 41% nie posiada dzieci.

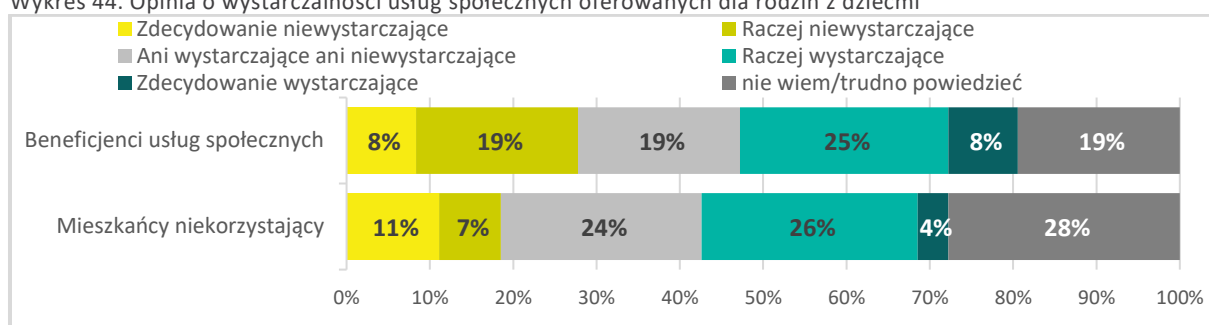
Wykres 43. Ocena wspierania rodzin z dziećmi przez gminę



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Nowa Sucha dobrze wspiera rodziny z dziećmi (36% beneficjenci usług społecznych, 52% niekorzystający z nich).

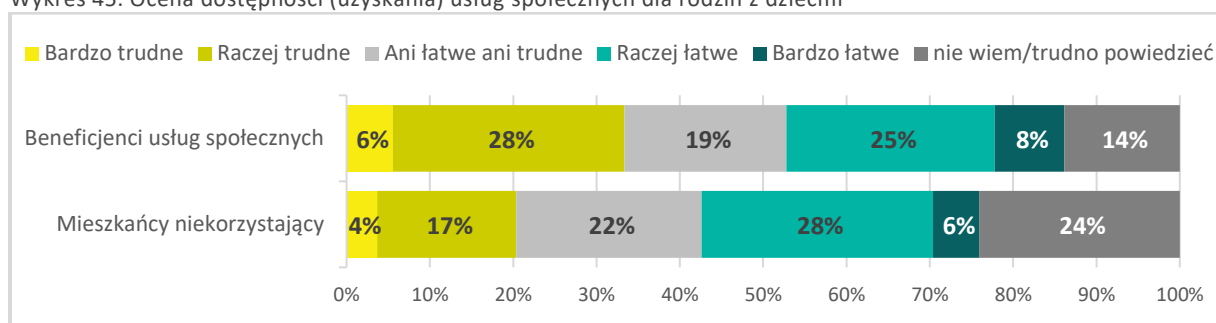
Wykres 44. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla rodzin z dziećmi



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestników procesu badawczego przeważa opinia o tym, że usługi oferowane rodzinom z dziećmi przez gminę Nowa Sucha są wystarczające (33% beneficjenci usług społecznych, 30% niekorzystający z nich).

Wykres 45. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla rodzin z dziećmi



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia o stopniu trudności w uzyskaniu usług społecznych dla rodzin z dziećmi na terenie gminy Nowa Sucha jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że uzyskanie ww. usług jest trudne (34% ankietowanych) niż jest łatwe (33% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia usług społecznych mają odwrotne zdanie (34% ankietowanych uznało, że jest łatwe, 21% badanych, że jest trudne).

Wykres 46. Potrzeba usług społecznych dla rodzin z dziećmi

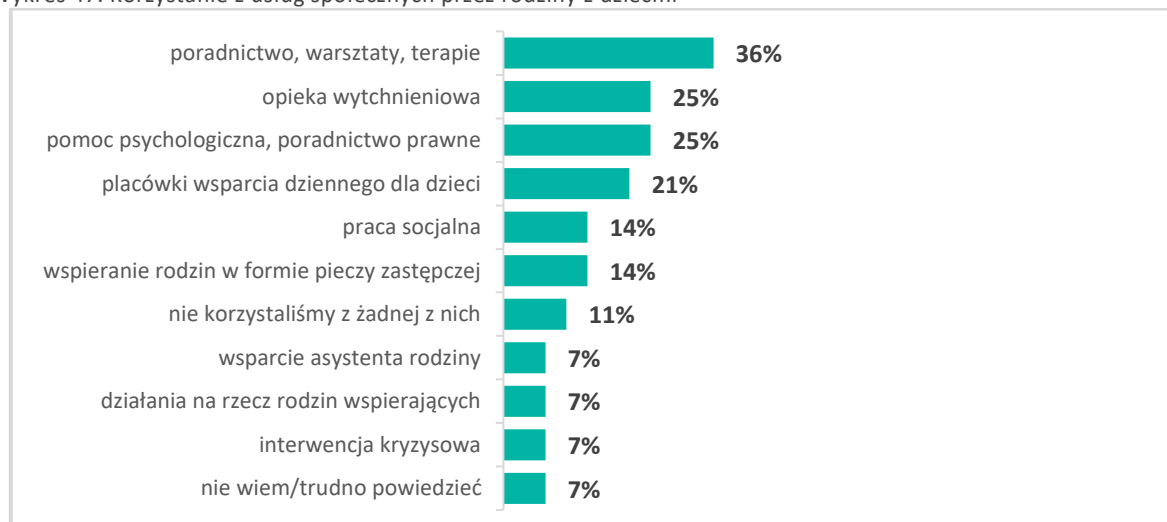


Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy Nowa Sucha najbardziej potrzebne usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne
- interwencja kryzysowa w przypadku przemocy i klęsk żywiołowych
- poradnictwo, warsztaty, terapie

Wykres 47. Korzystanie z usług społecznych przez rodziny z dziećmi



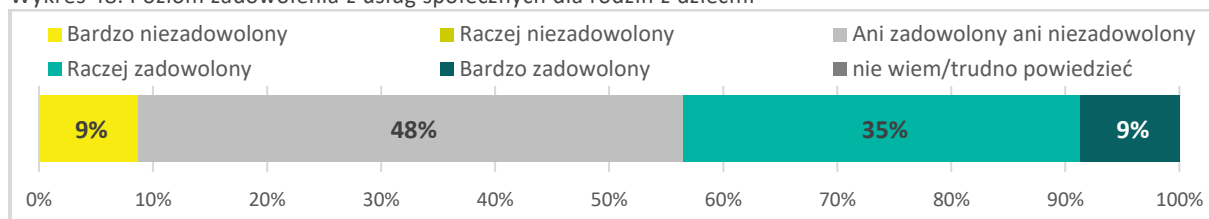
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej rodziny z dziećmi z terenu gminy Nowa Sucha w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- poradnictwa, warsztatów, terapii
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służących ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)

- pomocy psychologicznej, poradnictwa prawnego.

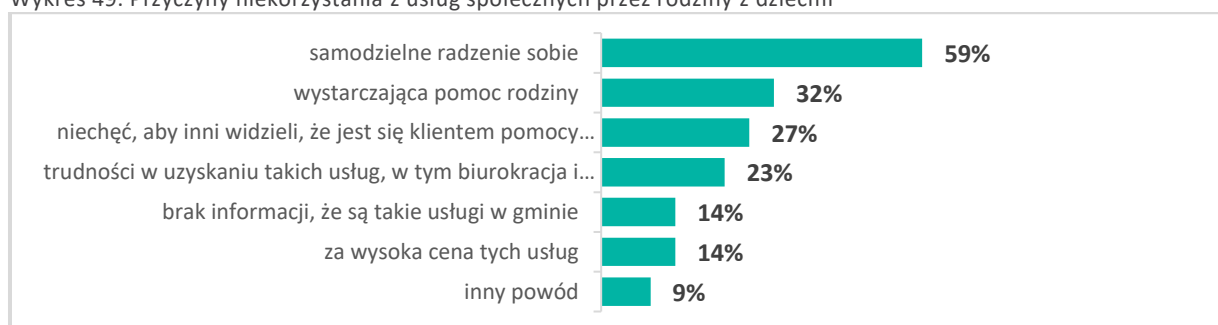
Wykres 48. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla rodzin z dziećmi



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród ankietowanych z terenu gminy Nowa Sucha korzystających z usług społecznych dla rodzin z dziećmi większa część wyraziła swoje zadowolenie z poziomu ich świadczenia (44% zadowolonych do 9% niezadowolonych).

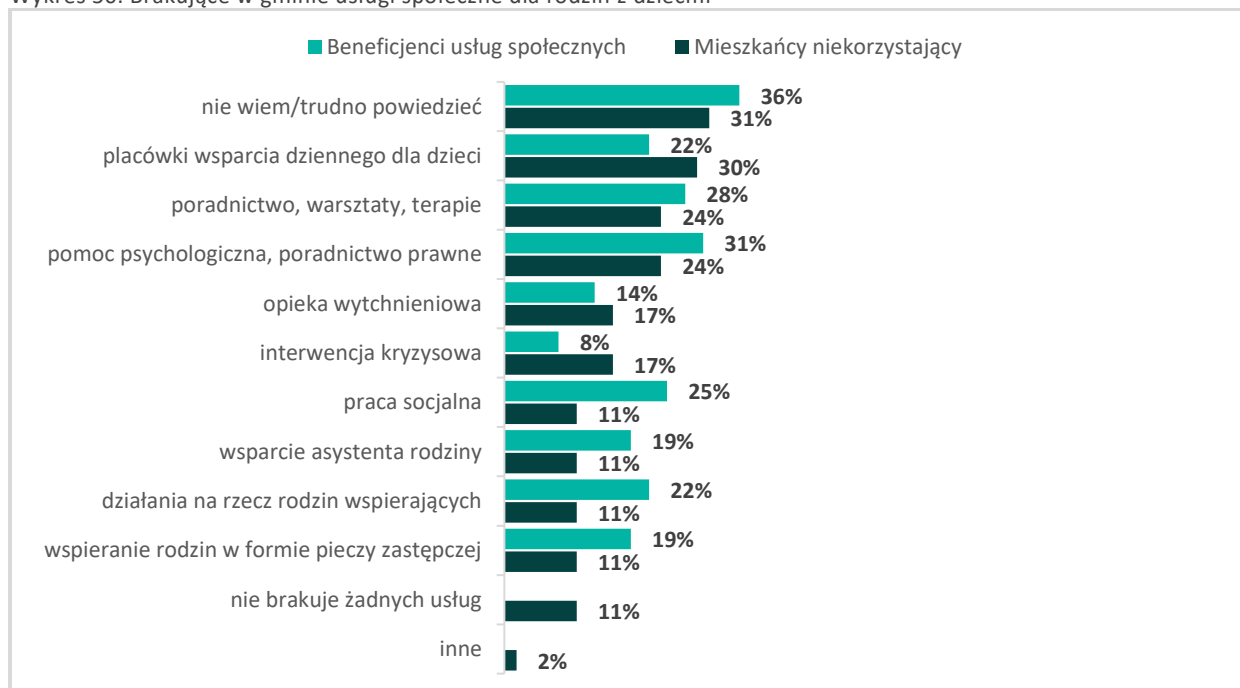
Wykres 49. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez rodziny z dziećmi



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Rodziny z dziećmi, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich głównie wskazywały na: radzenie sobie samodzielne z problemami (59% ankietowanych) oraz wystarczającą pomoc rodziny (32% badanych).

Wykres 50. Brakujące w gminie usługi społeczne dla rodzin z dziećmi



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

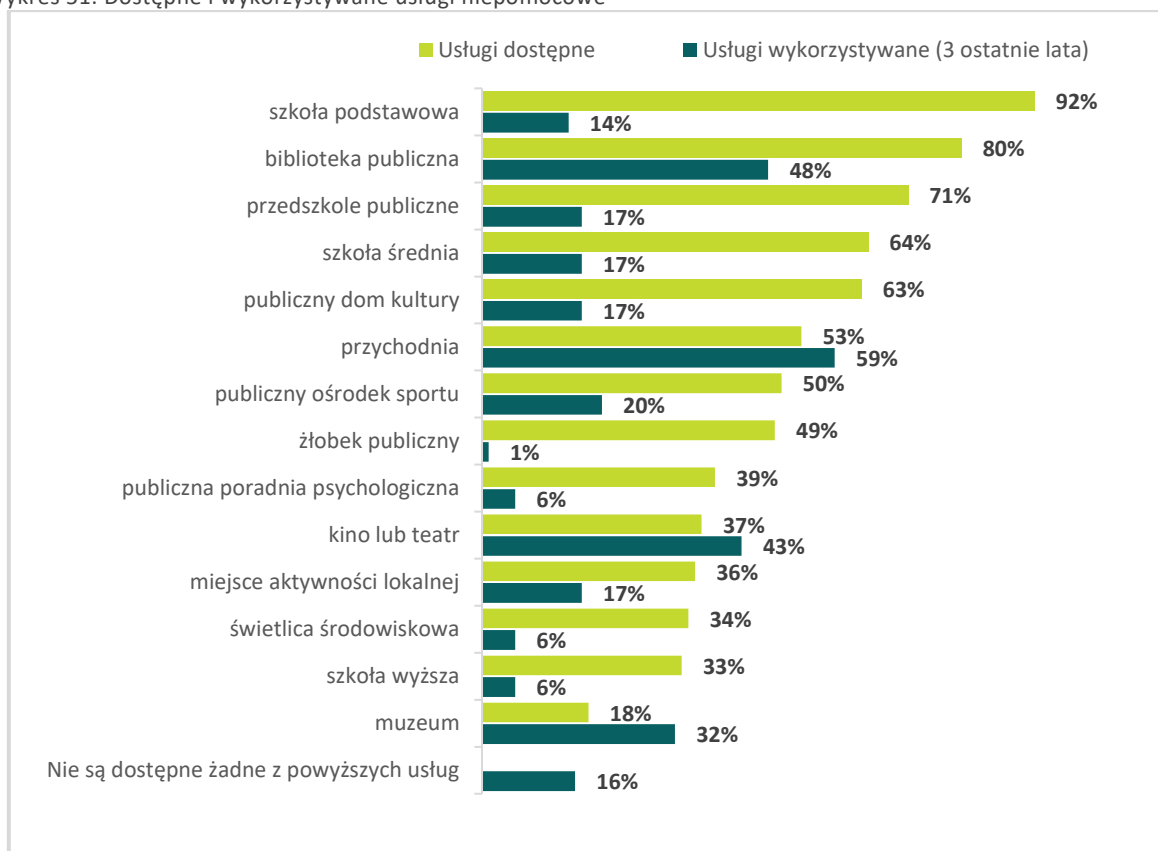
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy najbardziej brakujące usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- placówki wsparcia dziennego dla dzieci
- poradnictwo, warsztaty, terapie
- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne.

## 6. Usługi niepomocowe dostępne w gminie

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Nowa Sucha o realizowanych na jej terenie usługach niepomocowych.

Wykres 51. Dostępne i wykorzystywane usługi niepomocowe



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem mieszkańców gminy Nowa Sucha na jej terenie są dostępne różne niepomocowe usługi społeczne. Najczęściej wskazywane to:

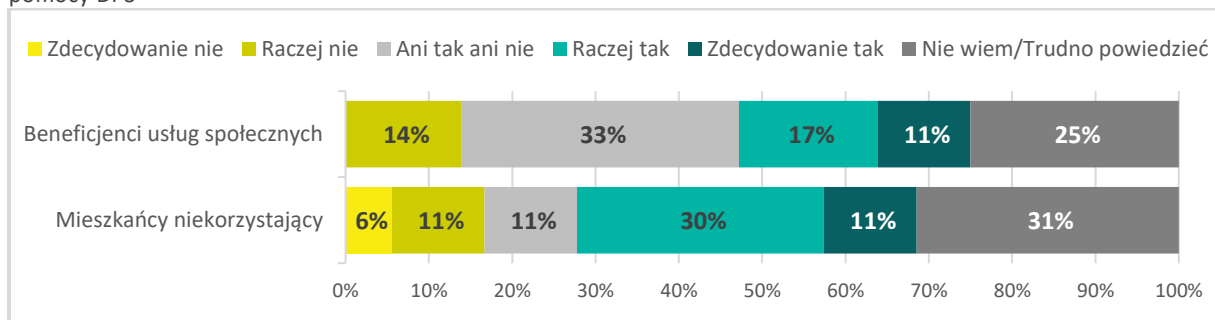
- szkoła podstawowa (92% ankietowanych)
- biblioteka publiczna (80% ankietowanych)
- przedszkole publiczne (71% ankietowanych)
- szkoła średnia (64% ankietowanych)
- publiczny dom kultury (63% ankietowanych)
- przychodnia (53% ankietowanych).
- publiczny ośrodek sportu (50% ankietowanych)
- żłobek publiczny (49% ankietowanych).

Natomiast najczęściej wykorzystywaną w ciągu ostatnich 3 lat usługą społeczną według respondentów jest przychodnia (59% badanych) oraz biblioteka (48% badanych).

## 7. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Nowa Sucha o potrzebie zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych.

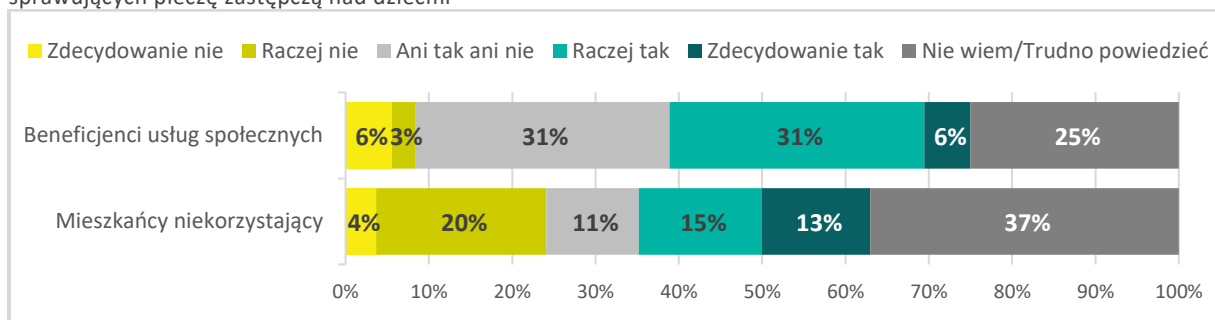
Wykres 52. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla osób, które potrzebują pomocy DPS



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gminy Nowa Sucha przeważała opinia, że usługi społeczne dla osób, które potrzebują wsparcia w postaci umieszczenia ich w domu pomocy społecznej wymagają większego zaangażowania się instytucji powiatowych (28% beneficjenci usług społecznych, 41% niekorzystający z nich).

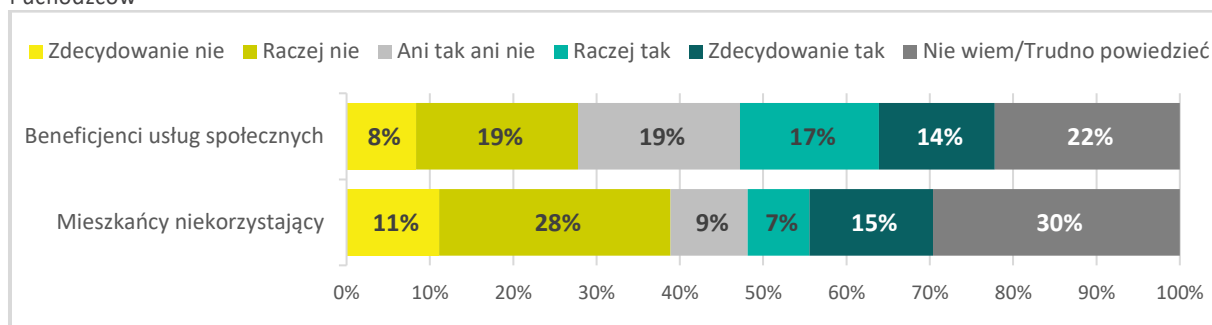
Wykres 53. Potrzeba zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla rodzin lub osób sprawujących pieczę zastępczą nad dziećmi



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gminy Nowa Sucha przeważała opinia, że usługi społeczne dla osób, które sprawują pieczę zastępczą nad dziećmi wymagają większego zaangażowania się instytucji powiatowych (37% beneficjenci usług społecznych, 28% niekorzystający z nich).

Wykres 54. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla cudzoziemców i uchodźców



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gminy Nowa Sucha w przypadku większego zaangażowania się instytucji powiatowych w usługi społeczne dla cudzoziemców i uchodźców opinie były podzielone. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że należy wzmocnić takie działania (27% nie wymagają wzmocnienia, 31% wymagają wzmocnienia). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych mają odwrotne zdanie (39% nie wymagają wzmocnienia, 22% wymagają wzmocnienia).

# ROZDZIAŁ III

## DIAGNOZA USŁUG SPOŁECZNYCH – WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO INSTYTUCJI ŚWIADCZĄCYCH USŁUGI SPOŁECZNE W GMINIE NOWA SUCHA

### I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej

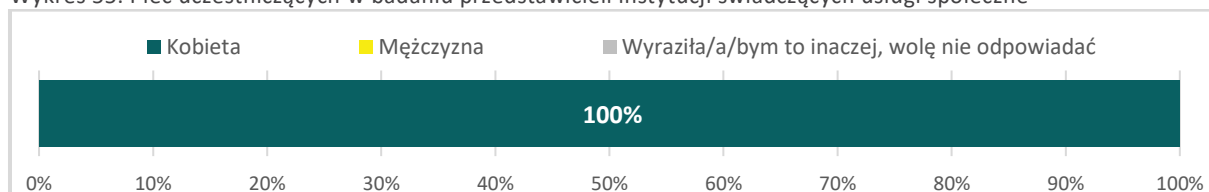
#### 1. Metodologia badania

W ramach niniejszej diagnozy zostało również przeprowadzone przez firmy IBC oraz CBM Indicator we współpracy z MCPS badanie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w zakresie podejścia instytucji do rozwoju świadczonych usług społecznych w województwie mazowieckim. Badanie miało charakter ilościowy i zostało przeprowadzone w październiku i listopadzie 2024 roku za pomocą kwestionariusza ankietowego skierowanego do przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne i zdrowotne. W badaniu zostało zastosowane podejście mieszane (mixed mode) obejmujące trzy techniki zbierania danych: CAWI (ankieta online), CATI (wywiady telefoniczne) oraz CAPI (wywiady bezpośrednie). W **gminie Nowa Sucha** **przeprowadzono 2 wywiady z przedstawicielami** (część pytań ze względu na ich tematykę została zadana mniejszej, dedykowanej grupie przedstawicieli instytucji). Liczebność jest zbyt mała do wykonania analiz ilościowych ( $n < 30$ ), dlatego dane mają charakter jakościowy.

#### 2. Charakterystyka grupy badawczej

Poniżej prezentujemy charakterystykę grupy badawczej w zakresie następujących zmiennych: płci, wieku, stanowiska, stażu pracy, podmiotu prowadzącego, nazwy instytucji. Grupa ta uczestniczyła w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne i zdrowotne w zakresie podejścia instytucji do rozwoju świadczonych usług społecznych w gminie Nowa Sucha.

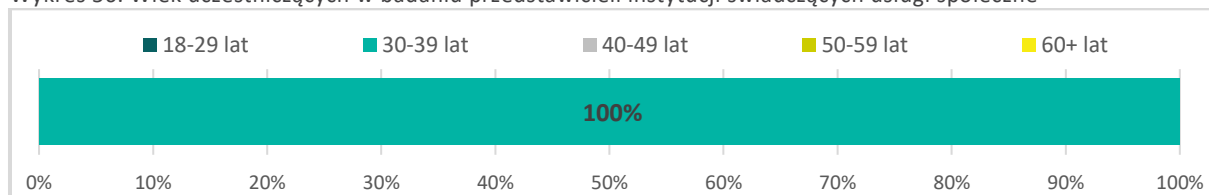
Wykres 55. Płeć uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przedmiotowym badaniu dominującą grupą respondentów pod kątem płci były kobiety (stanowiły 100% badanych).

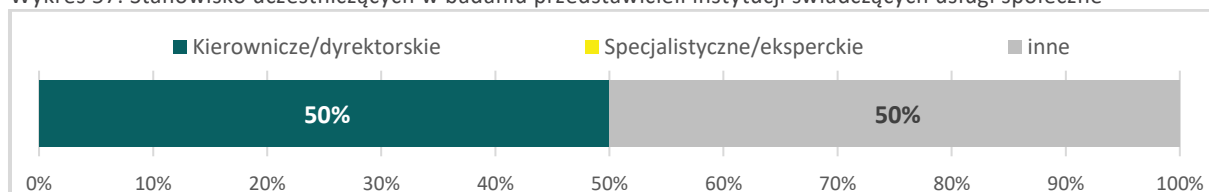
Wykres 56. Wiek uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku wieku respondentów reprezentowali oni tylko jedną grupę wiekową od 30 do 39 lat.

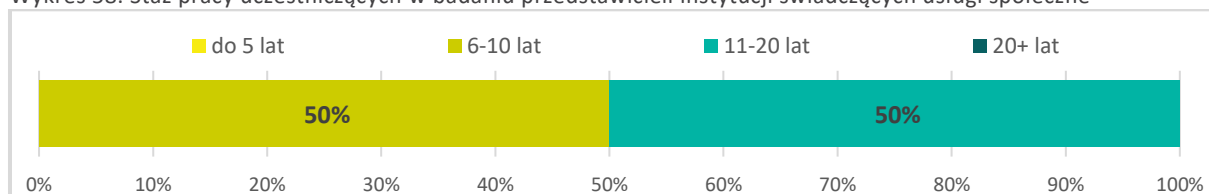
Wykres 57. Stanowisko uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku stanowiska respondentów reprezentowali oni tylko dwie grupy zawodowe, wśród których nie było dominującej grupy.

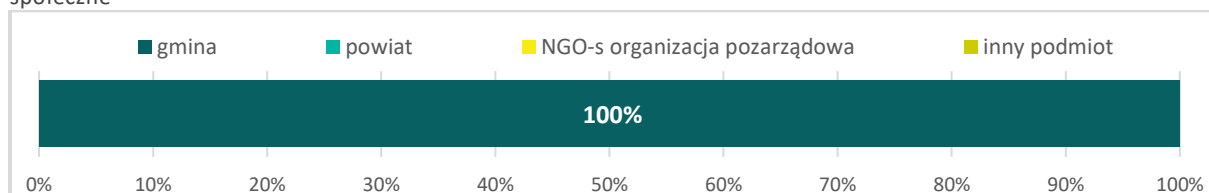
Wykres 58. Staż pracy uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku stażu pracy respondentów reprezentowali oni tylko dwie grupy doświadczenia, wśród których nie było dominującej grupy (50% ankietowanych zarówno dla do 5 lat jak i 11-20 lat stażu).

Wykres 59. Podmiot prowadzący dla instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli realizujących usługi społeczne



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku podmiotu prowadzącego dla instytucji uczestniczących w badaniu został zidentyfikowany tylko jeden podmiot i była to gmina.

Wykres 60. Nazwa instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne



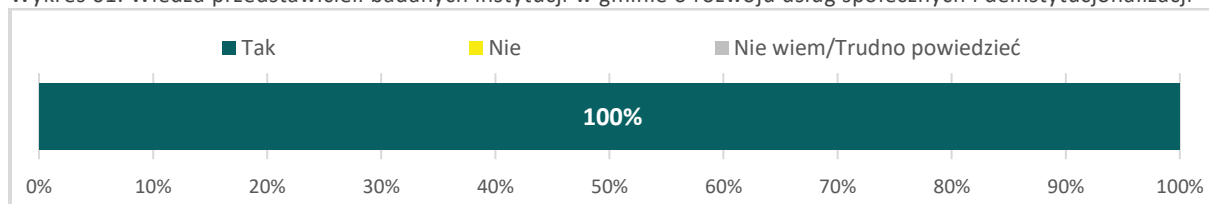
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku nazwy instytucji uczestniczących w badaniu zostały zidentyfikowane dwa podmioty: ośrodek pomocy społecznej i ośrodek zdrowia.

## II. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne w zakresie ich podejścia do rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji.

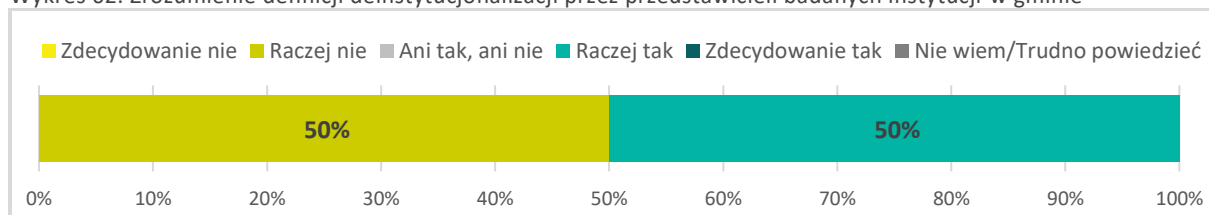
Wykres 61. Wiedza przedstawicieli badanych instytucji w gminie o rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji w gminie mają wiedzę o rozwoju środowiskowych usług społecznych określanym pojęciem deinstytucjonalizacji.

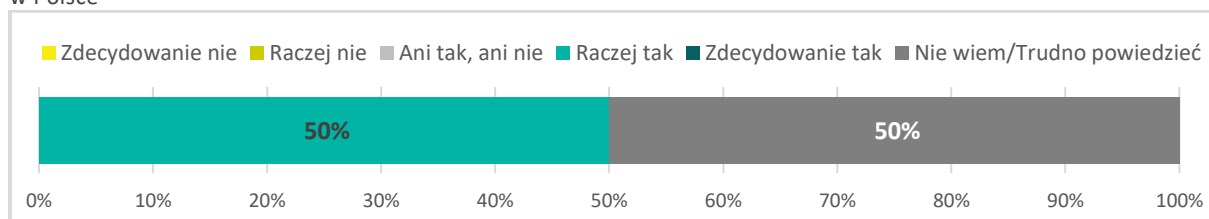
Wykres 62. Zrozumienie definicji deinstytucjonalizacji przez przedstawicieli badanych instytucji w gminie



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Deinstytucjonalizacja praktyk pomocowych to proces przechodzenia od organizowania wsparcia opartego na rozwiązaniach zakładowych, w których kluczową rolę odgrywają placówki całodobowe długookresowego pobytu, do organizowania wsparcia w sposób środowiskowy, z wykorzystaniem infrastruktury usług społecznych i innych zasobów społeczności lokalnych (M. Rymśa, 2022). Ta definicja jest zrozumiała dla połowy respondentów uczestniczących w badaniu.

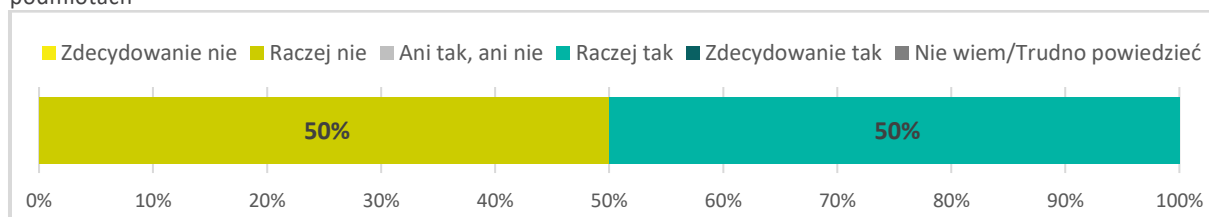
Wykres 63. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do słuszności wdrażania deinstytucjonalizacji w Polsce



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Połowa przedstawicieli badanych instytucji podziela zdanie, że rozwój środowiskowych usług społecznych, czyli deinstytucjonalizacja jest słusznym kierunkiem rozwoju polityki społecznej w Polsce.

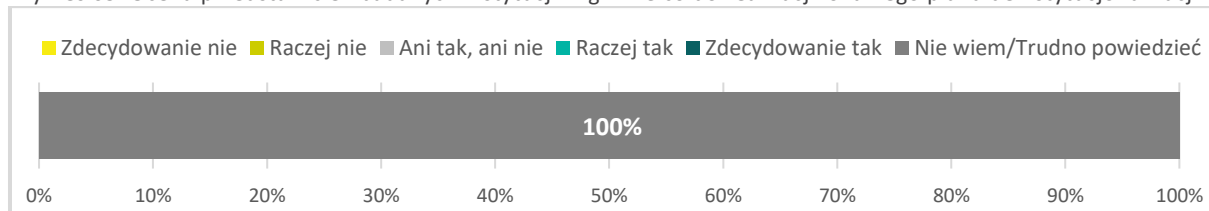
Wykres 64. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do potrzeby działań deinstytucjonalizacji w tych podmiotach



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Jeden z dwóch przedstawicieli instytucji przyznaje, że podopieczni i personel wyrażali potrzebę rozwoju środowiskowych usług społecznych w jego podmiocie.

Wykres 65. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do realizacji lokalnego planu deinstytucjonalizacji



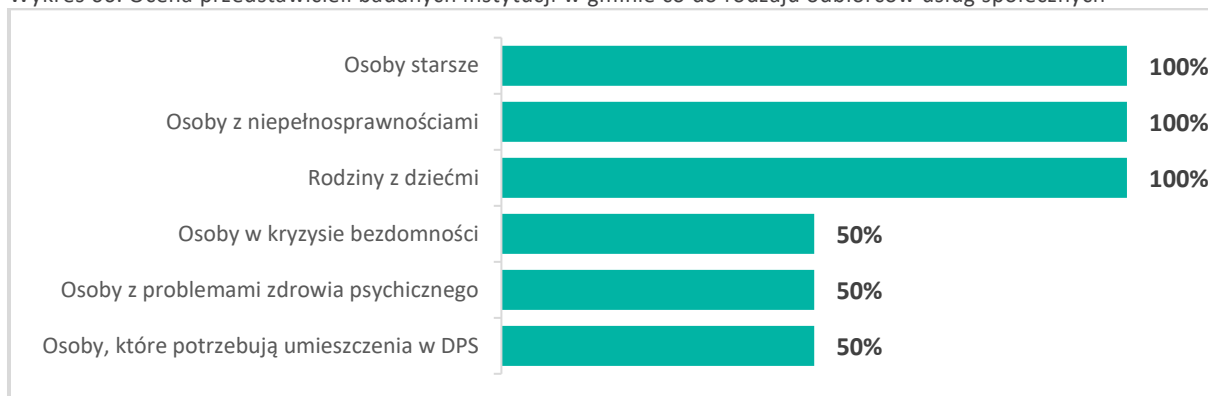
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Żaden z uczestników badania nie był w stanie ocenić realizacji lokalnego planu deinstytucjonalizacji.

### III. Analiza usług społecznych prowadzonych dla poszczególnych grup beneficjentów w badanych instytucjach, ich problemy w rozwoju i gotowości do świadczenia usług społecznych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne dla poszczególnych grup beneficjentów, a także problemy w rozwoju i gotowości podmiotów do rozwoju tych usług.

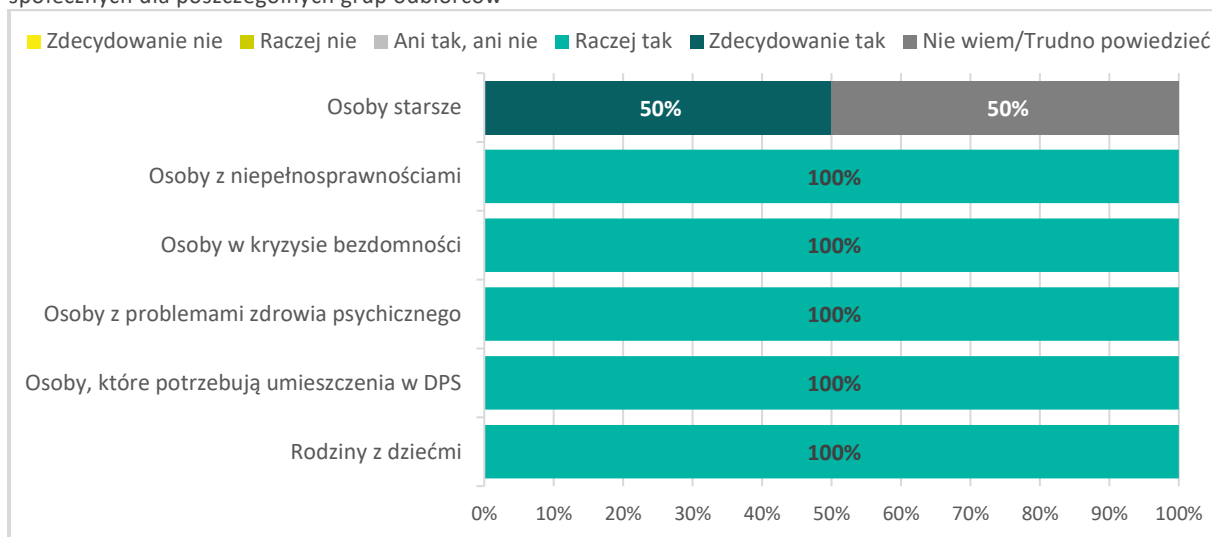
Wykres 66. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do rodzaju odbiorców usług społecznych



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Badane instytucje świadczą usługi społeczne głównie dla następujących grup: osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami oraz rodziny z dziećmi

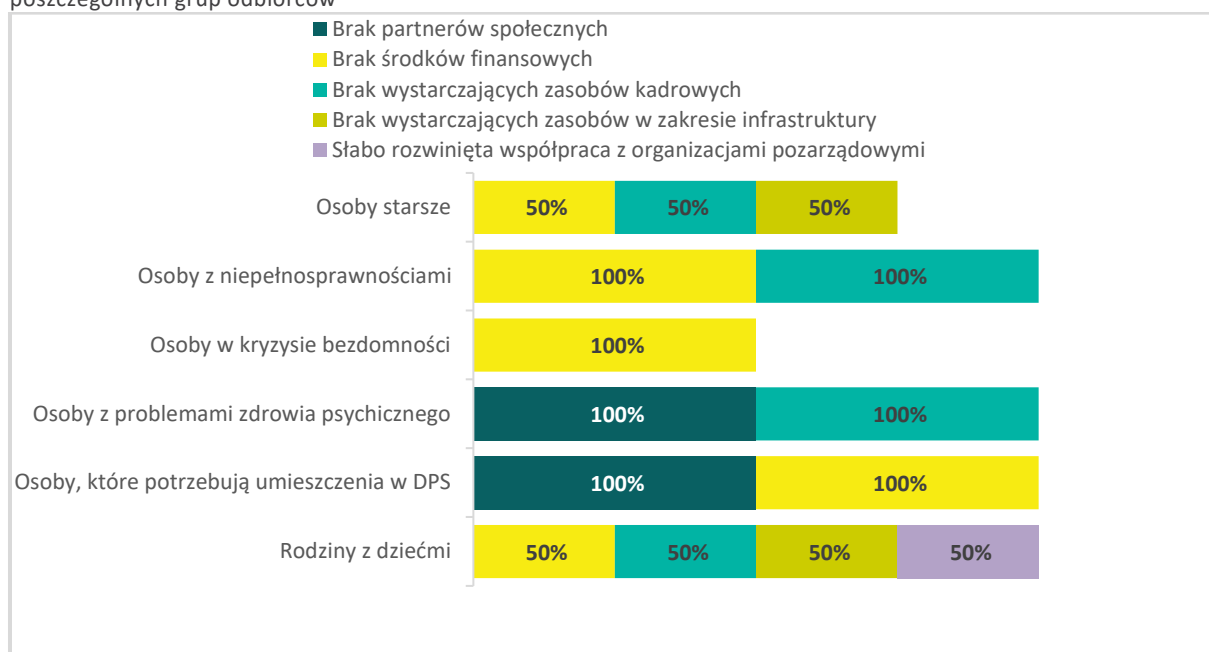
Wykres 67. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do pożądanego kierunku rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem pracowników badanych instytucji przede wszystkim pożądanym jest w nich rozwój usług społecznych dla następujących grup odbiorców: osoby z niepełnosprawnościami, osoby w kryzysie bezdomności, osoby z problemami zdrowia psychicznego, osoby, które potrzebują umieszczenia w DPS oraz rodziny z dziećmi (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

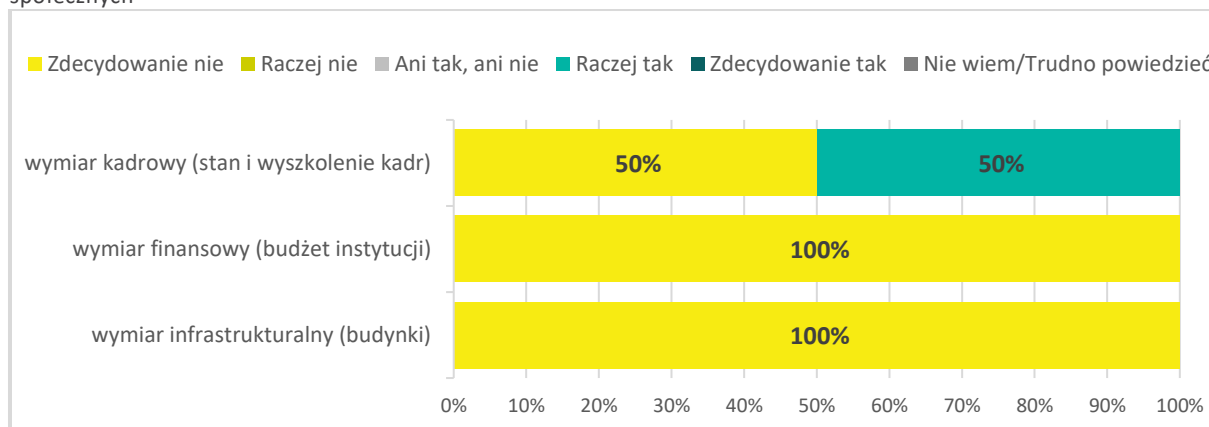
Wykres 68. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do barier w rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Główne bariery w rozwoju usług społecznych zgłaszane przez przedstawicieli badanych instytucji w stosunku do poszczególnych grup odbiorców w gminie Nowa Sucha to: brak środków finansowych, brak wystarczających zasobów kadrowych oraz brak partnerów społecznych (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Wykres 69. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do gotowości tych podmiotów do rozwoju usług społecznych



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

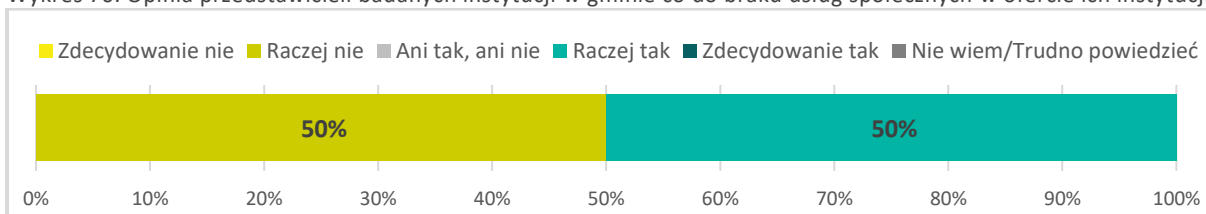
Instytucje zgłaszają umiarkowaną gotowość do rozwoju usług społecznych biorąc pod uwagę następujące wymiary:

- wymiar kadrowy (stan i wykształcenie kadr) –raczej niegotowe
- wymiar finansowy (budżet instytucji) – zdecydowanie niegotowe
- wymiar infrastrukturalny (budynki) – zdecydowanie niegotowe.

## IV. Opinie przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.

Wykres 70. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem 1 z 2 przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje jeszcze usług społecznych, które mogłyby lepiej odpowiadać na potrzeby beneficjentów.

Wykres 71. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób starszych



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem 1 z 2 przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób starszych w postaci: domów senior+ i klubów senior+, usług transportowych door-to-door.

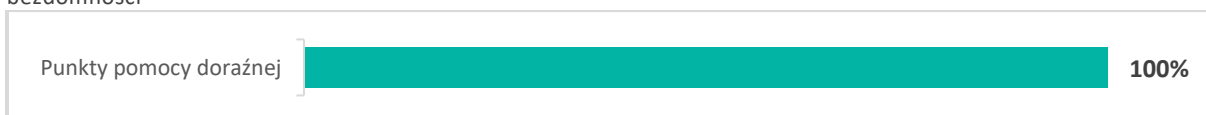
Wykres 72. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem 1 z 2 przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami w postaci: kręgów wsparcia, warsztatów terapii zajęciowej, zajęć klubowych.

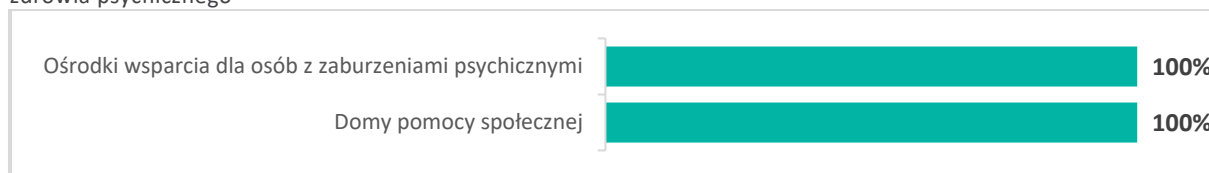
Wykres 73. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem 1 z 2 przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności w postaci: punktów pomocy doraźnej

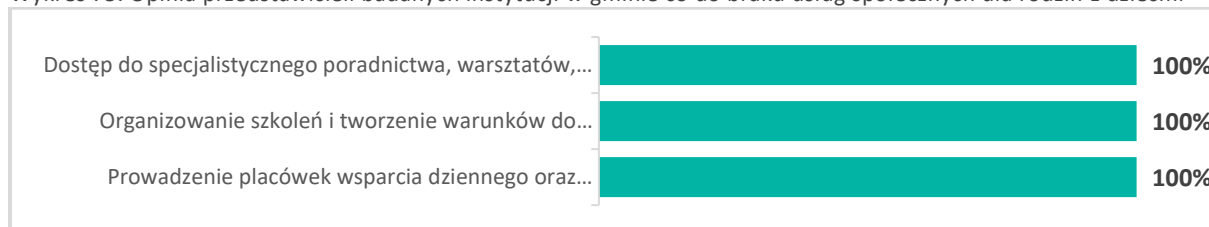
Wykres 74. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem 1 z 2 przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w postaci: ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz domów pomocy społecznej

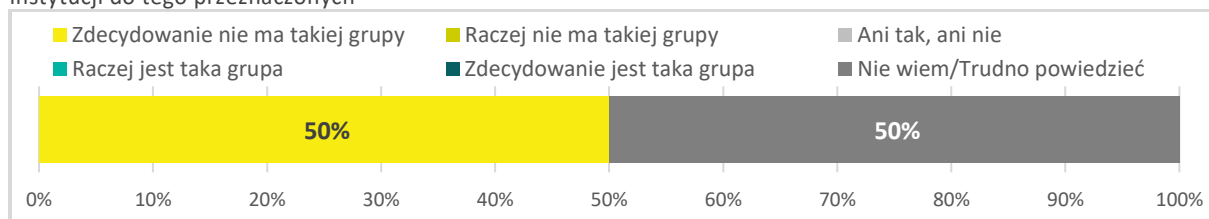
Wykres 75. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla rodzin z dziećmi



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem 1 z 2 przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób rodzin z dziećmi w postaci: dostępu do specjalistycznego poradnictwa, warsztatów, terapii, organizowania szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających, prowadzenia placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.

Wykres 76. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do grupy społecznej nie objętej wsparciem instytucji do tego przeznaczonych



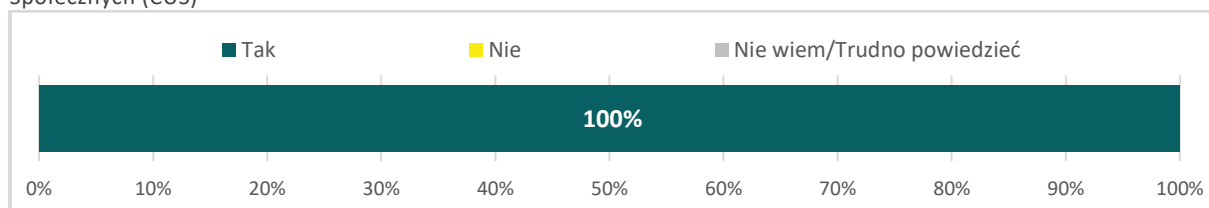
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pracownicy przebadanych instytucji nie wskazują, że jakaś grupa społeczna nie jest objęta wsparciem instytucji do tego przeznaczonych.

## V. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS)

Poniżej prezentujemy opinię przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS) na terenie gminy Nowa Sucha.

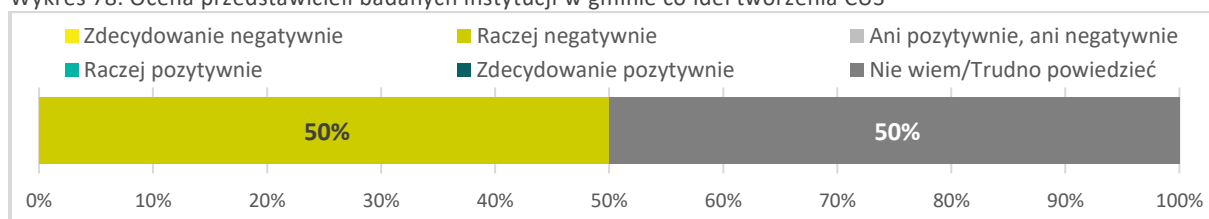
Wykres 77. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do znajomości idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS)



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Przedstawiciele badanych instytucji w gminie Nowa Sucha słyszeli o idei tworzenia Centrum Usług Społecznych.

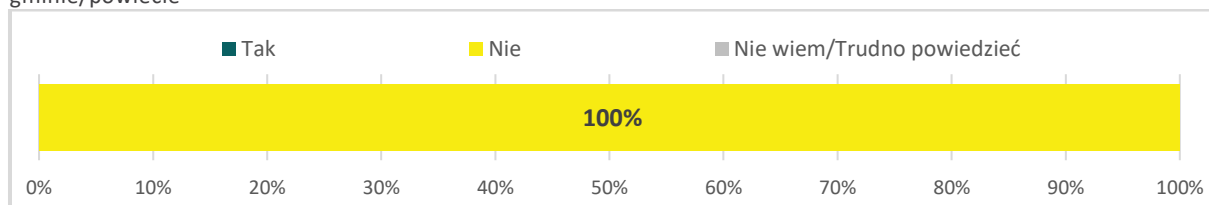
Wykres 78. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do idei tworzenia CUS



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Centrum Usług Społecznych to jednostka organizacyjna gminy utworzona dla jednej lub co najmniej dwóch gmin w celu zaspokajania potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie określonych usług społecznych oraz koordynacji tych usług, zgodnie z Art. 9. ustawy o realizowaniu usług społecznych przez Centrum Usług Społecznych. Przedstawiciele badanych instytucji negatywnie oceniają ideę tworzenia Centrum Usług Społecznych w gminie Nowa Sucha.

Wykres 79. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do wiedzy na temat funkcjonowania CUS w ich gminie/powiecie



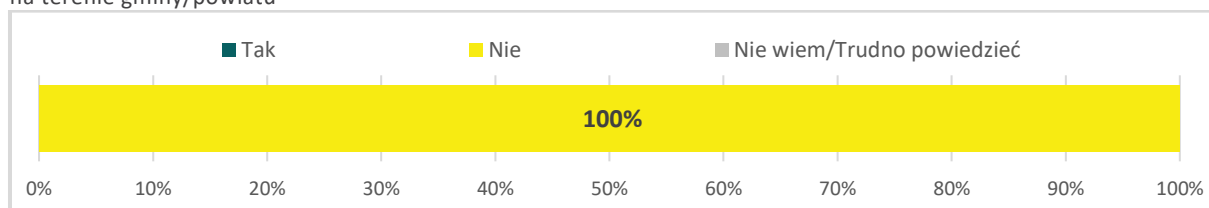
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Przedstawiciele instytucji przyznali, że w ich gminie lub powiecie nie funkcjonuje Centrum Usług Społecznych.

## VI. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie gminy

Poniżej prezentujemy opinię przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie gminy Nowa Sucha.

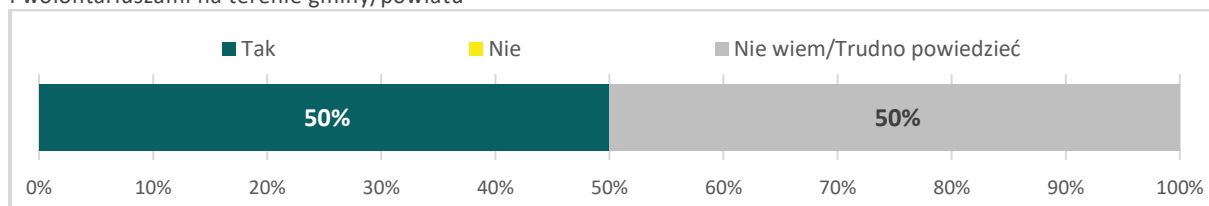
Wykres 80. Opinia przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO-sów) na terenie gminy/powiatu



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Przedstawiciele instytucji przyznali, że w ich gminie lub powiecie nie działają organizacje pozarządowe.

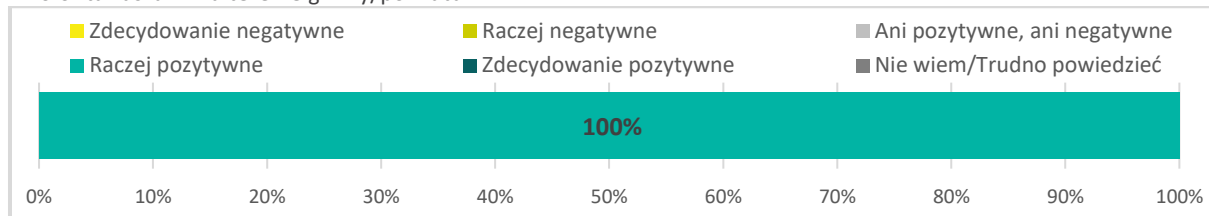
Wykres 81. Doświadczenie przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Jeden z dwóch przedstawicieli badanych instytucji deklaruje doświadczenie współpracy z wolontariuszami lub organizacjami pozarządowymi.

Wykres 82. Ocena doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu



Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu są pozytywne.

# SPIS TABEL

Tabela 1. Sytuacja demograficzna w gminie Nowa Sucha w 2023 r .....	16
Tabela 2. Sytuacja gospodarcza w gminie Nowa Sucha w 2023 r.....	17
Tabela 3. Kapitał społeczny w gminie Nowa Sucha w 2023 r .....	17
Tabela 4. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej na terenie gminy Nowa Sucha.....	18
Tabela 5. Podmioty ekonomii społecznej na terenie gminy Nowa Sucha .....	18
Tabela 6. Organizacje pozarządowe na terenie gminy Nowa Sucha.....	18
Tabela 7. Podmioty niepomocowe na terenie gminy Nowa Sucha .....	19
Tabela 8. Osoby korzystające z pomocy społecznej w Ośrodku Pomocy Społecznej w 2023 roku .....	20
Tabela 9. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w Ośrodku Pomocy Społecznej w 2023 roku w podziale na wiek i płeć.....	20
Tabela 10. Powody przyznawania pomocy społecznej w ośrodku pomocy społecznej w gminie Nowa Sucha w 2023 roku .....	20

# SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem płci respondentów .....	25
Wykres 2. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wieku respondentów .....	25
Wykres 3. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wykształcenia respondentów .....	25
Wykres 4. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów .....	25
Wykres 5. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji materialnej respondentów .....	26
Wykres 6. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem stopnia zadowolenia zamieszkiwania na terenie gminy przez respondentów .....	26
Wykres 7. Odsetek osób starszych wśród rodziny lub znajomych w ocenie badanych .....	26
Wykres 8. Ocena wsparcia osób starszych przez gminę .....	27
Wykres 9. Opinia badanych mieszkańców o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób starszych .....	27
Wykres 10. Ocena badanych dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób starszych .....	27
Wykres 11. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób starszych .....	28
Wykres 12. Korzystanie z usług społecznych przez osoby starsze .....	28
Wykres 13. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób starszych .....	29
Wykres 14. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby starsze .....	29
Wykres 15. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób starszych .....	29
Wykres 16. Odsetek osób z niepełnosprawnościami wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych .....	30
Wykres 17. Ocena wsparcia osób z niepełnosprawnościami przez gminę .....	30
Wykres 18. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób z niepełnosprawnościami .....	31
Wykres 19. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami ....	31
Wykres 20. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami .....	31
Wykres 21. Korzystanie z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami .....	32
Wykres 22. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami .....	32
Wykres 23. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami .....	33
Wykres 24. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami .....	33
Wykres 25. Odsetek osób w kryzysie bezdomności wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.	34
Wykres 26. Ocena wspierania osób w kryzysie bezdomności przez gminę .....	34
Wykres 27. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie bezdomności .....	35
Wykres 28. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności .....	35
Wykres 29. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności .....	35
Wykres 30. Korzystanie z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności .....	36
Wykres 31. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności .....	36
Wykres 32. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności .....	36
Wykres 33. Odsetek osób w kryzysie zdrowia psychicznego wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych .....	37
Wykres 34. Ocena wspierania osób w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę .....	37

Wykres 35. Opinia o wystarczalności usług oferowanych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminie .....	37
Wykres 36. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.....	38
Wykres 37. Potrzeba usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego w gminie .....	38
Wykres 38. Korzystanie z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	39
Wykres 39. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego .	39
Wykres 40. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	39
Wykres 41. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	40
Wykres 42. Odsetek rodzin zamieszkujących z dziećmi na terenie gminy .....	40
Wykres 43. Ocena wspierania rodzin z dziećmi przez gminę .....	41
Wykres 44. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla rodzin z dziećmi .....	41
Wykres 45. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla rodzin z dziećmi .....	41
Wykres 46. Potrzeba usług społecznych dla rodzin z dziećmi .....	42
Wykres 47. Korzystanie z usług społecznych przez rodziny z dziećmi .....	42
Wykres 48. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla rodzin z dziećmi .....	43
Wykres 49. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez rodziny z dziećmi .....	43
Wykres 50. Brakujące w gminie usługi społeczne dla rodzin z dziećmi.....	43
Wykres 51. Dostępne i wykorzystywane usługi niepomocowe.....	44
Wykres 52. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla osób, które potrzebują pomocy DPS .....	45
Wykres 53. Potrzeba zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla rodzin lub osób sprawujących pieczę zastępczą nad dziećmi.....	45
Wykres 54. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla cudzoziemców i uchodźców .....	46
Wykres 55. Płeć uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	47
Wykres 56. Wiek uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	48
Wykres 57. Stanowisko uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	48
Wykres 58. Staż pracy uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	48
Wykres 59. Podmiot prowadzący dla instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli realizujących usługi społeczne.....	48
Wykres 60. Nazwa instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne.....	49
Wykres 61. Wiedza przedstawicieli badanych instytucji w gminie o rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji .....	49
Wykres 62. Zrozumienie definicji deinstytucjonalizacji przez przedstawicieli badanych instytucji w gminie .....	49
Wykres 63. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do słuszności wdrażania deinstytucjonalizacji w Polsce .....	50
Wykres 64. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do potrzeby działań deinstytucjonalizacji w tych podmiotach .....	50

Wykres 65. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do realizacji lokalnego planu deinstytucjonalizacji .....	50
Wykres 66. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do rodzaju odbiorców usług społecznych .....	51
Wykres 67. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do pożądanego kierunku rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców .....	51
Wykres 68. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do barier w rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców .....	52
Wykres 69. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do gotowości tych podmiotów do rozwoju usług społecznych .....	52
Wykres 70. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.....	53
Wykres 71. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób starszych .....	53
Wykres 72. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami .....	53
Wykres 73. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności .....	53
Wykres 74. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.....	54
Wykres 75. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla rodzin z dziećmi .....	54
Wykres 76. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do grupy społecznej nie objętej wsparciem instytucji do tego przeznaczonych .....	54
Wykres 77. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do znajomości idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS) .....	55
Wykres 78. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do idei tworzenia CUS.....	55
Wykres 79. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do wiedzy na temat funkcjonowania CUS w ich gminie/powiecie.....	55
Wykres 80. Opinia przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO-sów) na terenie gminy/powiatu .....	56
Wykres 81. Doświadczenie przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu .....	56
Wykres 82. Ocena doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu.....	56